Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

2-йил чиқиши. 22 МАРТ 1967 й. ЧОРШАНБА. № 68 (223). БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

МАРТЕН ПЕЧЛАРИ УЧУН

Бизнинг интервью

Шаҳар корхоналари ва хўжаликларида ўтган ойда темир-терсак йиғиш плани қандай бажарилди?

Мухбиримизнинг бу саволига шаҳар халқ контроли комитетининг инспектори ўртоқ Г. Саталкин қуйидагиларни айтди:

— Пойтахт саноат корхоналари ва ташкилотлари Урал ва Қозоғистоннинг мартен печлари учун ўтган ойда 9.498 тонна қора металл тайёрлади ва уларни қайта ишлашга юборди. Темир-терсакларни йиғиш ва уларни жўнатиш бўйича шаҳар хўжаликлари ўз зиммаларига олган топшириқларини анча ошириб адо этдилар. «Ташсельмаш», «Узбексельмаш», «Подъёмник» ва бошқа бир қатор хўжаликлар темир-терсак тўплаш бўйича ойлик топшириқларини 120—125 процентга етказиб бажаришди. Тошкент шаҳар ижроия комитетининг корхоналарида пландан ташқари 67 тонна темир-терсак тайёрланди. Ташавтомашчилар эса топшириқларини 134 тонна ошириб адо этдилар.

Лекин шуни ҳам айтиш кераки, баъзи бир саноат корхоналари февраль ойи топшириғини бажаролмади. Бунга, Ўзбекистон трактор-йиғув заводи мисол бўла олади. Ўнлаб тонна металл занглаб ётганига қарамай, завод ўтган ойда 6 тонна темир-терсакни кам топширди.

Шаҳримиз саноат корхоналари партия ва ҳукуматимизнинг темир-терсак тайёрлаш ҳамда қора ва рангли металл чиқиндиларини камайтириш бўйича тадбирларни кучайтириш ҳақидаги қарорига жавобан кўплаб металларни тўплашда жонбозлик кўрсатиши лозим.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Пойтахтимиздаги 5-трест, 3-қурилиш бошқармасига қарашли 3-қурилиш участкасида қурилиш ишлари қизғин. Участка қурувчилари 632 ўринли ётоқхонани муддатидан илгари қуриб топшириш мажбуриятини олганлар.

Физкультура кўчасида қад кўтараётган бу бинога Тошкент тўқимачилик комбинатининг ишчи ва хизматчилари кўчиб ўтишади. Бинони тезкорлик билан қураётган С. Поподис, Ҳ. Машков, Ш. Воҳидов, Ю. Ефдишова, В. Петрупулова сингари турли касб эгалари кунлик иш нормаларини ортиғи билан адо этиб келмоқдалар.

Ҳозир бинонинг пастки қаватида пардозлаш ишлари жадал бормоқда. Моҳир пардозловчилардан Т. Гишамитдинова, В. Короленко, Н. Муратова, Н. Козловский, А. Гиюкина каби ишчилар кунлик иш нормаларини ортиғи билан бажаришмоқда.

4500 ТАКЛИФ

Қурувчи ишчилар ва қурилиш материаллари саноати ишчилари касаба союзлари республика Комитети корхоналар маъмуриятлари ва ишчилар коллективлари ўртасида 1967 йил учун тузилган шартноманинг дастлабки натижаларини кўриб чиқди.

Шартномаларни муҳокама этишда инженер-техник ва турли касб эгаларидан олти мингдан ортиқ киши қатнашди. Булар бажарилган ишларнинг сифат кўрсаткичларини оширадиган ҳамда турар-жой ва маиший хизмат кўрсатишга оид 4500 та фойдали таклиф киритдилар.

— Бу ишлар, — дейди касаба союзлар комитетининг раиси И. М. Парамошкин,— пойтахтдаги 159-қурилиш трестига қарашли 8- ва 22-қурилиш бошқармаларида пухта ва изчиллик билан амалга оширилди. Бу қурувчилар шартномани ҳар томонлама муҳокама қилиб кўрдилар.

Қурилиш бошқармаларининг коллективлари Совет ҳукуматининг 50 йиллик юбилейи арафасида ҳам шаҳар қурилишларида ўзларининг сифатли ишлари, илғорликлари ва тежамкорликлари билан бошқа қурилиш бошқармаларига ўрнак бўлмоқдалар.

РАЙОН СОВЕТЛАРИНИНГ СЕССИЯЛАРИ

Куйбишев район Советининг сессиясида ташкилий масалалар кўрилиб, ўртоқ М. Хўжаев район ижроия комитетининг раиси, А. Муинов, Л. Тихонова ўртоқлар раис ўринбосарлари қилиб сайландилар.

Сессия 13 та доимий комиссия ва маъмурий ҳамда ўсмирлар ўртасида ишлаш комиссияларини ташкил этди. Ўртоқ А. Мартинов район ижроия комитети раисининг жамоатчилик асосида ишловчи ўринбосари қилиб сайланди.

Сессия иштирокчиларига районда Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига тайёргарликнинг ва шаҳримизни ободонлаштириш ишининг бориши тўғрисида ахборот берилди.

* * *

Меҳнаткашлар депутатлари **Ленин** район Советининг бўлиб ўтган сессиясида ҳам ташкилий масалалар кўриб чиқилди. Ўртоқ М. Лебединская район ижроия комитети раиси, Ж. Шахбозов ва В. Бирюков ўртоқлар раис ўринбосарлари қилиб сайланди. Район ижроия комитети ҳузурида 12 та доимий комиссия тузилди.

Шунингдек, сессия район ижроия комитетига сайловчилар наказлари ижросининг бориши тўғрисидаги масалани келгуси сессия кун тартибига тайёрлашни топширди.

* * *

Киров район Советининг сессиясида ўртоқ З. Шобурхонов район ижроия комитетининг раиси, А. Расулев, М. Фастишков ўртоқлар раис ўринбосарлари қилиб сайландилар.

Коммунист Умар Ҳусанов Тошкент ремонт-механика заводининг пешқадам слесарларидан ҳисобланади. У шу корхонада етти йилдан буён меҳнат қилиб, ўзининг ҳалол меҳнати билан коллектив обрўсини қозонди. Бу ёш ишчи Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги шарафига смена ва ойлик топшириқларини 130—140 процент адо этаётир.

СУРАТДА: У. Ҳусанов.

М. Нуриддинов фотоси.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми 1967 йил 20 мартда «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган экономист» фахрий унвонини белгилаш тўғрисида Фармон қабул қилди ва ана шу Фахрий унвонга сазовор бўлган кишилар учун кўкракка тақиладиган нишон таъсис этди.

«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган экономист» деган фахрий унвон план, молия, банк, статистика органлари, министрликлар, бошқармалар, корхоналар, қурилишлар, муассасалар, ташкилотлар, колхоз ва совхозларнинг юқори малакали экономист-планчилари, экономист-молиячилари, экономист-кредитчилари, экономист-статистикачилари ва экономист-товаршуносларига, илмий-тадқиқот институтларининг ходимларига, шунингдек республикадаги олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг ўқитувчиларига бериладн. Улар ўз ихтисослари бўйича камида 15 йил ишлаб Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантириш соҳасидаги амалий ёки илмий-педагогик фаолиятида алоҳида намуна кўрсатган бўлишлари шарт.

„СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ" саҳифаларида

● АССАЛОМ, РУС ХАЛҚИ, БУЮК ОҒАМИЗ! Октябрнинг 50 йиллиги шарафи-ла Россия Федерациясига бағишланган ҳафталик газетанинг шу сонидан бошланиб, рус халқи билан абадий дўстлигимизни мадҳ этувчи хилма-хил материаллар берилган.

● Австрия федерал канцлери доктор Иозеф Клаус 21 мартда Москвадан жўнаб кетди.

● 21 мартда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида иқтисодчиларнинг республика кенгаши очилди.

СУМКАДА ХОЛОДИЛЬНИК

Ёз яқинлашиб келяпти. Меҳнаткашлар ҳафталик самарали меҳнатдан сўнг тоғ ён бағирларига, шаҳар атрофидаги хушманзара жойларга, кўл ва дарё бўйларига бориб дам оладилар ва кўнгилли хордиқ чиқарадилар.

Булар қандай яхши ва кўнгилли ўтмасин, кишига ёқмайдиган бир томони бор. У ҳам бўлса, сафар анжомлари билан бирга олиб кетилган емак-ичмаклар ёзнинг иссиқ кунларига бардош беролмайди. Ҳаво ҳароратида бузилиб, озиқ-овқатнинг таъми ҳам ўзгаради. Натижада киши иштаҳа билан овқатлана олмайди.

Агар, сиз сафар сумкасига жойлаган холодильникдан сотиб олсангиз, бундан кийналмайсиз. Горький шаҳри яқинидаги Богородск кўн-галантерея фабрикаси яқин орада ана шундай сумкалар ишлаб чиқара бошлайди. Бу сумка ташқи кўринишидан хотин-қизлар бозор-ўчарга борганда ўзи билан бирга олиб юрадиган оддий сумкалардан хеч қандай фарқ қилмайди.

Сумканинг ичида на батарея ва на туртиб чиққан холодильник аппаратлари бор. Сумка ичидаги астари короландан тайёрланган бўлиб, юмшоқ пластикдан ясалган иккита халтачаси бор, холос. Сумканинг сир-асрорлари ҳам худди ана шу халтачаларда. Бу халтачалар орасига совуқ ҳосил қиладиган моддалар жойланган. Сафар олдидан бу элементлар уй холодильнигида 8—10 соат сақланади. Сафарга чиққанда эса бу халтачаларга солинган озиқ-овқатлар ҳам ана шунча вақт ўз хусусиятини сақлаб туради ва бузилмайди.

Бу йил богородликлар бундай сумка-холодильнигидан 30 минг донасини ишлаб чиқарадилар. Унинг тахминий баҳоси 20 сўм атрофида.

Суратда: ана шу сумка-холодильнигни ёқиб қолган горькийлик харидорларни кўриб турибсиз.

М. МАСКИН.

автор фотоси.

75 ХИЛ ЯНГИ ПОЙАФЗАЛ

Тошкентдаги 2-пойафзал фабрикаси ишчилари ҳозир ёзги мавсум пойафзалларини ишлаб чиқаришга киришдилар. Аёллар пойафзали цехида чиройли, бежирим туфли ва сандалларнинг 10 дан ортиқ модели ўзлаштирилган. Биринчи квартал топшириқларини ўринли адо этаётган цех коллективи пландан ташқари минглаб жуфт пойафзал тайёрлади.

Фабриканинг қўли гул косиблари пойафзалларнинг 75 дан ортиқ янги моделини ўзлаштириб, ишлаб чиқаришга бел боғлашган. Бу уларнинг юбилейга ажойиб совғаси бўлади.

Корхона коллективи саратовлик ҳамкасблари системаси асосида ишлашга ўтиб, яхши ташаббус кўрсатди. Натижада маҳсулот харидор талабига мос, сифатли бўлмоқда.

Улуғ Октябрнинг юбилей вахтасида туриб меҳнат қилаётган пойафзалчилар пландан ташқари 20 минг жуфт пойафзал тайёрлашга ва 590 минг квадрат дециметр чарм тежаб қолишга аҳд қилишган.

Тошкент бунёдкорлари

ИШБИЛАРМОН КОЛЛЕКТИВ

Бу ерда ҳаёт қайнамоқда. Бу ерда янги Тошкентни бунёд этувчилар меҳнат қилишмоқда. Уларнинг қўли-қўлига тегмайди. Бири дераза бўямоқда, иккинчиси бўялган деразага ойна соляпти, яна бири бино деворига сайқал беряпти. Мана, беш қаватли каттагина бинонинг биринчи қаватидамиз. Бу ерда моҳир сувоқчилар уч группага бўлиниб хоналарни тез ва сифатли сувоқдан чиқармоқдалар.

— Бу сувоқчилар бригадасининг бошлиғи бўлади,— дейди участка мастери Зокиржон Аҳмедов, кичик курақчада деворга лой чаплаётган норғил рус йигитини бизга кўрсатар экан — исми Николай, топшириқларни доимо ортиғи билан бажаради...

Николай Белков бошчилик қилаётган сувоқчилар бригадаси 17 кишидан иборат. Бир-биридан ғайратли, ишбилармон бўлган бу коллективни гўё бир оила фарзандлари дейсиз. Булар ҳар куни 4—5 хонани сифатли қилиб сувамоқдалар. Ҳозиргача 60 га яқин хона қўлдан чиқарилди. А. Косеров, С. Одилов каби моҳир сувоқчилар кунлик нормаларини 140-150 процентдан адо этмоқдалар.

Биз Зокиржоннинг таклифи билан иккинчи қаватга кўтарилдик. Бу ерда ҳам иш қизғин. Ёнгинамиздаги хонада икки дурадгор эшик ўрнатяпти. Нарироқда эса тўладан келган, сарғиш сочли рус қизи Рая Тергулова дурадгорлар эндигина ўрнатган деразага бўёқ суртмоқда.

— Бу бинода 19 дурадгор усталаримиз меҳнат қилишади,— дейди Зокиржон, — қолган 21 таси эса 5-уй қурилишида ишлашмоқда. Борис Туклов, Валерий Юрлов каби илғор дурадгорларимиз кунлик нормаларини 1,5—2 баравардан орттириб бажармоқдалар. 25 ишчидан иборат бўлган 3 та бўёқчилар бригадаси аъзолари ҳам ғайрат камарини белларига маҳкам боғлаганлари холда мана шу 3-бинога пардоз беришяпти. Дераза, эшик, полларини сифатли бўёқдан чиқаришда М. Хусанова ва О. Ишинко каби қизларнинг ҳиммати баланд бўлмоқда.

Ҳа, Оқтепа массивидаги 5 қаватли, ҳар бири 88 квартирали 3,5 ва 7-турар жой бинолари ва 440 ўринли болалар боғчаси биносини «Отделстрой»нинг ўртоқ Нурмат Соатов бошчилик қилаётган 1-участка пардозчилари пардозламоқдалар. Булардан ташқари участка сувоқчилари билан Чирчиқ билим юртидан 4 ойлик практикага келган 12 ўқувчи ёнма-ён туриб беллашяптилар. Бу қўли гул пардозчилар 3-бинони 10 апрелгача қўлдан чиқариб, уни ҳамшаҳарларимизга совға этиш йўлида жонбозлик кўрсатиб ишламоқдалар.

ФОЙДАЛИ УЧРАШУВ

В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг журналистика кафедраси қошида иш олиб бораётган журналистика тўгараги аъзоларининг навбатдаги машғулоти бўлиб ўтди. Машғулотга «Ўзбекистон матбуоти» журнали редакцияси ходимлари таклиф қилинди.

Журналнинг маъсул секретари П. Иванов журнал олдида турган вазифалар ҳақида ҳикоя қилиб берди. Шундан сўнг сўзга чиққан журналистика бўлимининг студентлари журналда босилган мақола ва тақризлар ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Журналистика кафедрасининг доценти В. Абдуллаев, кафедранинг ўқитувчиларидан Т. Пидаев, М. Худойқуловлар ҳам журналнинг аҳамиятли жиҳатлари ҳамда камчиликлари тўғрисидаги ўзларининг фикр ва таклифларини баён қилишди.

ЕР ШАРИДАН ХАБАРЛАР

Америка ҳарбийларининг ваҳшиёна ҳаракатлари

ВАШИНГТОН, (ТАСС). Пентагон маълумотларига кўра, Американинг Шарқи-Жанубий Осиёдаги ҳарбий қўмондонлиги ўз аслаҳа омборларида 209 минг тонна авиация бомбаларини тўплаган. Бугун, «Вашингтон пост» газетасининг расмий манбаларга асосланиб хабар беришига кўра, АҚШнинг ана шу райондаги ҳарбий хаво кучлари ва ҳарбий денгиз флотига кейинги вақтларда ҳар ойда қарийб 98 минг тоннадан бомба етказиб берилган. Ана шу жуда катта бомба омборларидан Шимолий Вьетнамнинг тинч шаҳар ва қишлоқларига Америка самолётлари ҳар ойда 68 минг тонна ажал уруғи ёғдирганлар. Америка ҳарбийлари Вьетнамда ваҳшийларча ҳаракатларини давом эттирмоқдалар. Бундан аввало Шимолий Вьетнамнинг ҳам, Жанубий Вьетнамнинг ҳам аҳолиси жафо чекмоқда.

Меҳнаткашлар манфаатларига зид

ГАВАНА, (ТАСС). Чили давлат техника университетининг студентлар федерацияси мазкур ўқув юртнинг раҳбарлигига мурожаат қилиб, Америка «Тинчлик корпуси»нинг 29 агентини университетдан дарҳол ҳайдаб чиқаришни талаб қилди. Пренса Латина агентлигининг мухбири Сантьягодан хабар беришича, «Тинчлик корпуси»нинг агентлари «кўнгилли» ходимлар деган ном билан ниқобланиб «сиёсий ишларга очиқдан-очиқ аралашмоқдалар ва жосуслик билан шуғулланмоқдалар».

СТУДЕНТЛАР НАМОЙИШИ

ЛОНДОН. Лондондаги экономика мактабининг бир неча минг студенти ва мамлакатнинг бошқа ўқув юртларида улар билан бирдам бўлган ўқувчилар 17 мартда Англия пойтахтининг кўчаларига чиқиб норозилик намойиши ўтказдилар.

Студентлар мактаб маъмурияти студентлар раҳбарларидан 2 тасини машғулотлардан четлаштирганлигига қарши норозилик билдирмоқдалар. Улар «бизни қўрқита олмайсиз», «Университет ишларида қатнашиш ҳуқуқини беринг», «биз адолатни деб машғулотларни тўхтатдик» деб ёзилган плакатларни кўтариб бордилар. (ТАСС).

Қуролланишга миллиард-миллиард маркалар

БОНН. Бонн ҳарбий министрлигининг бюджети 1960 йилдан 1966 йилгача ўтган етти йил мобайнидагина 116 миллиард маркадан иборат жуда катта суммани ташкил қилди. Кизингер ҳукумати яқин йилларда ҳам ҳарбий мақсадлар учун тобора кўпроқ маблағлар ажратишни планлаштирди. 1967 йилда ГФР ҳарбий бюджети ўтган йилдагига нисбатан қарийб 2,5 миллиард марка ошиб, 20 миллиард маркадан ҳам кўпайиб кетади.

Ғарбий Германиядаги қуролсизланиш кампанияси ташкилотининг матбуот бюллетени шу маълумотларни келтирар экан, урушга тайёргарлик кўриш учун кетадиган бевосита харажатлар мазкур маблағларга кирмаганлигини кўрсатиб ўтади, Матбуот бюллетени ГФР аҳолиси Европада энг юксак солиқ тўлаётганлигини қайд этар экан. Ғарбий Германияда ишлаб турган ҳар бир киши 1966 йилда 685 марка тўлаганлигини кўрсатади. Бу пул ҳарбий мақсадларга сарфланган.

ВЬЕТНАМДАГИ УРУШГА ҚЎШИМЧА МАБЛАҒ АЖРАТИЛДИ

ВАШИНГТОН. Президент Жонсон 1967 молия йилида Пентагонга қўшимча яна тўрт миллиард 548 миллион 200 минг доллар пул ажратиш тўғрисидаги қонунга қўл қўйди. Бу маблағ Вьетнамдаги уруш муносабати билан 1967 молия йили учун қўшимча равишда ажратилган 12 миллиард доллардан ортиқроқ умумий маблағнинг фақат бир қисмидир. (ТАСС).

«Озод ассамблея»

ПАРИЖ. Мадрид университети сиёсий ва иқтисодий фанлар факультетининг 1500 студенти яқинда «репрессияларга қарши» шиори остида «озод ассамблея» ўтказдилар. Франко маъмурлари бундай мажлислар ўтказишни таъқиқлаган эдилар. Университет студентлари ёшлар активистларига нисбатан кўрилган чораларни бекор қилишни ва сиёсий характердаги ишларни кўриб чиқувчи «жамоат тартиби трибунали»ни йўқ қилишни талаб этдилар.

Барака — тежамда

ДИЛДАГИ ГАПЛАР

Кўрик комиссиясининг завод бўйича тарқатган бюллетенларида республикамиз халқ хўжалигида иқтисод қилиш ва тежамкорлик кўригининг моҳияти, унинг келтирадиган самаралари айтилиб, ҳар бир ишчи бу кўрикда актив қатнашиши сўралди. Бюллетеннинг иккинчи томонида эса ишчининг таклифи, мулоҳазаси учун жой қолдирилган. Қисқа вақт ичида ана шундай бюллетенларнинг кўпчилиги тўлдирилган ҳолда завод кўрик комиссиясига келиб тушди. Бунда корхона ишчилари заводдаги ички имкониятлардан янада самаралироқ фойдаланишни, рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этишни, хуллас ўзлари дилларига тугиб юрган гапларни ёзишган эди...

Комиссиянинг навбатдаги мажлисида ана шу таклифларнинг муҳокамаси бўлди.

— Кўрик комиссияси номига қисқа вақт ичида 50 га яқин таклиф тушгани қувончли, — деб сўз бошлади завод партия ташкилотининг секретари Ленмар Халилов. — Бугун шу таклифларни бирма-бир кўздан кечирсак...

У шундай деди-да, стол устида турган бюллетенни олди.

— Мана бу таклиф реставрация участкасининг мастери Улимбековдан тушибди. У ўз таклифида галваника участкасида ишни 2 сменада ташкил этишни айтади. Бунинг яхши томони, дейди у таклифида, ишлаб бўлинган материаллардан самарали фойдаланиш — подшипник маҳсулотлари ишлаб чиқаришни янада яхшилайди, бу эса маҳсулот сифатига ижобий таъсир кўрсатади.

Мастернинг бу таклифи маъқул деб топилиб, ишлаб чиқаришга жорий этишнинг конкрет йўллари белгиланди.

Шундан кейин кўрик комиссиясининг раиси, завод директори ўринбосари М. Г. Баргдан тушган қимматли таклифни ҳам комиссия аъзоларига айтиб берди. Бу таклифда металлар сақланадиган омбордаги ортиш-тушириш ишларини бутунлай механизациялаш мумкин эканлиги айтилган эди. Гап шундаки, шу пайтгача бу ерда амалга ошириладиган ишнинг ярми қўлда, ярми автоматда бажариларди. Бу эса беҳуда вақт сарфланишига сабаб бўларди. Баргнинг шу ишни махсус механизмлар ёрдами билан бажариш мумкин эканлиги ҳақидаги таклифи заводга кўп фойда келтириши, кўплаб вақтни тежаши мумкин экан!...

Хуллас, комиссиянинг шу кунги мажлисида ана шунга ўхшаш кўплаб таклифлар қараб чиқилди. Бунда комиссия аъзоларидан Ю. Летучев, В. Поликарпов, Г. Курджев, И. Дороховский ва бошқа ўртоқлар таклифларнинг кўпи яхши самара бериши мумкинлигини бир оғиздан тасдиқлашди.

Мажлисдан икки кун ўтгач, завод маъмурияти кўрик комиссияси аъзолари тақдим этган ишчилар таклифини маъқуллаб буйруқ чиқарди.

Шу кунларда металл сақланадиган омбордаги ишларни тўла механизациялаш юзасидан белгиланган тадбирлар кўрик комиссияси маъқуллаган таклиф асосида амалга оширияпти. Завод технологи Александр Ремневнинг подшипниклар ички ғилдирагини текислаш учун эрийдиган рессор головкаларини тайёрлаш ва ишлаб чиқаришга жорий этиш тўғрисидаги таклифи асосида ҳам ишлар олиб борилмоқда.

— Кейинчалик, ана шу таклифлар шубҳасиз яхши самаралар беради,— дейди ўртоқ Л. Халилов,— ахир бу қилинаётган ишлар ҳар биримизнинг дилимиздаги гаплардир. Чунки, заводда ишлаган ишчигина уернинг пасту баландини, қайси нарсага етарли эътибор бериш лозимлигини билади-да! Ана шунинг учун ҳам уларнинг таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилмоқда...

Заводда тежам учун, брак маҳсулот чиқармаслик учун бутун коллектив курашмоқда. Завод ишчи, инженер-техник ходимлари Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақани қизитиб, январь ва февраль ойи ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш топшириқларини ошириб адо этди, планга қўшимча бир неча минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Шу ойлар ичида меҳнат унумдорлиги 6 процент ошди, маҳсулот таннархини пасайтириш ҳисобига пландан ташқари 4 минг сўм иқтисод қилинди.

Буларнинг ҳаммасида кўрик комиссияси аъзоларининг ишчилар ўртасида олиб борган тушунтириш ишлари самараси бор албатта.

Шонли юбилейни янги зафарлар билан кутиб олиш, янги-янги рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этиб, давлатнинг кўплаб маблағини тежаб қолишга аҳд қилган Подшипник заводининг меҳнатсевар коллективи шу кунларда бир жон, бир тан бўлиб меҳнат қилмоқда.

С. ЁҚУБОВ.

„Украина" микрорайонида

Тошкент марказидаги Туркистон, Железняк ва Чимкент кўчалари районида қардош Украинанинг «Укрстрой» тресги энг замонавий қурилишлардан бири бўлган Украина микрорайонини бунёд этаётир. Бу микрорайон қурилишида Киев, Херсон, Донецк, Днепропетровск ва бошқа украин шаҳарларининг қурилиш-монтаж поездлари иштирок этмоқда. Тез суръатлар билан қурилаётган бу микрорайон соат сайин кўкка бўй чўзмоқда. Бу ерда турар жой биноларидан ташқари маданий-маиший ҳамда болалар муассасалари ҳам қурилаётир.

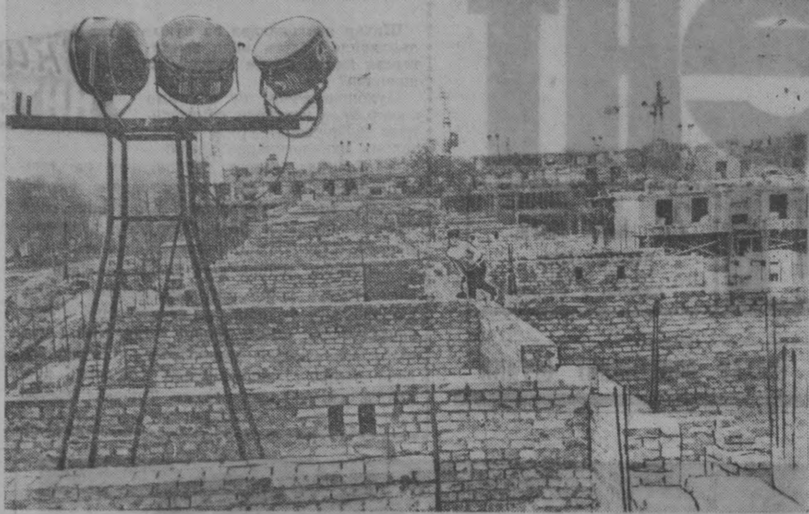

Суратларда: 1. Днепропетровск қурилиш монтаж поездининг илғор кўтарма кран машинисти Н. Юхненко. 2. Украина микрорайони кварталларидан бирининг кўриниши. Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги байрами арафасида бу уйларнинг калитлари мингларча тошкентлик меҳнаткашларга топширилади. 3. Мелитополь шаҳридан қурилишга комсомол йўлланмаси билан келган ғишт терувчи А. Иванов.

М. Нуриддинов фотолари.

Норак... Кўримсиз, муъжазгина бу тожик қишлоғи ҳозирга келиб бутун оламга машҳур бўлди. Қишлоқ ўрнида янги замонавий энергетиклар шаҳарчаси қад кўтармоқда. Дунёда энг баланд 317 метрли азим ГЭС қурилмоқда. Ҳозир бу ерда ўн беш мингдан кўпроқ қирқ уч миллатдан иборат бунёдкорлар елкама-елка туриб меҳнат қилишмоқда. Норак қаҳрамонлик, дўстлик масканига айланиб бораётир.

ГЭСнинг дастлабки агрегатлари 1970 йилда ишга тушади. Дастлабки қувватини бепоён Қарши чўлига сув чиқарувчи насос станцияларига беради. Шу кунларда Норакда иш кўлами авж олиб кетган: тўғоннинг асосига бир миллион кубометрдан кўпроқ тоғ жинслари ва соз тупроқ ташланди; иккинчи тоннель битиш арафасида; станция биносига пойдевор қўйилмоқда.

1971 йилга қадар ГЭСнинг икки миллион 700 минг киловат соат қувватга эга бўлган 9 агрегати ишга тушади. Йилига 11 миллиард 400 минг киловатт-соат энергия ишлаб чиқаради. Урта Осиёни нурга ўрайди.

Қуйида биз Норак ГЭСининг ижодкорлари ҳаётидан ҳикоя қиламиз.

Зарбдор қурилишлардан хат

ХИСЛАТИНГ — ЗИЙНАТИНГ

Тоғ бағрига қадалган парма учи тахминан бир метрча тош ичига ўйиб киргач, унинг ишини кузатиб турган ўзбек йигити Мўминжон пармани тортиб олди-да — сал пастроққа қўйиб, яна тоғ тешишни давом эттирди. Унинг назарида ҳозиргина тешган жойида нимадир йилт этгандек туюлди. Мўминжон ҳайратланиб йилтиллаган нарсага қўлини узатди. Узатди-ю, бирдан сесканиб кетди. Сув! Тешикдан сув оқаяпти! Унинг авзойи ўзгарди, саросимага тушиб, машина қўнғироғини жиринглатди. Лекин пармалаш машиналари, компрессор, вентиляторлар овози қўнғироқ овозини ютиб юбордими, ҳеч ёрдам келмади...

Қўнғироқ яна баландроқ жиринглади. Тоннелнинг ўнг томонида ишлаётган украин йигити Василий ёрдам маъносидаги бу овозни эшитиб, Мўминжонга томон ўгирилди.

— Сув чиқяпти, сув!

— Сув? Шашти зўрми? — Василий шундай деди-ю, пармаланган катор тешиклардан оқаётган лойқа сувни кўриб, хангу-манг бўлиб қолди. Пастки тешиклардан оқаётган сув бир неча минут ўтмай бир-икки метр тепадаги, ёндаги тешиклардан ҳам қайнаб чиқаверди. Ер сувга тўлди. Бир зумда «СБУ-2» пармалаш машинасининг занжирли оёқлари сув ичида қолди. У борган сари кўпаярди.

— Чамамда ботқоқлик қатламига дуч келганга ўхшаймиз, — деди саросима оҳангда Мўминжон, — босим тобора кучайяпти.

Тревога сигналини босиш керак!

Василий узун қўнжли резина этиклари билан сувни кечиб, тоннель деворидаги яшчикчани очди-да, қизил кнопкани босди ва Мўминжонга ўгирилиб, машиналарни орқага чекинтириш лозимлигини айтди.

— Портлаш юз бериши мумкин, эҳтиёт шарт!

Бригадир Володя Остапов ва яна 3—4 тоғтешар йигитлар тоннель ичига югурганда бир ариқча сув томон оқмоқда эди. Улар юз метрдан ортиқроқ ергача сув кечиб боришди.

Бригадир шошилинч ҳолда иш жойига келиб, аҳвол билан танишди. Ниманидир ўйлади.

— Харитада бундай сув ёки ботқоқлик қатлами борлиги кўрсатилмаган, — деди Володя атрофида турганларга қараб, — нима қилиш керак ёки экспедицияга телефон қилиб геологлардан чақирайликми-а? — аъзоларидан яна сўради у.

— Шундай қилишга мажбурмиз, бошқа илож ҳам йўқ, — деди Мўминжон саросима ҳолатда.

Экспедицияга телефон қилинди. Орадан кўп ўтмай икки геолог тоннель ичига кириб келди. Геологларнинг ўзи ҳам сув оқиб турганини кўриб ажабланишди.

— Кутилмаган ҳодиса, текшириш даврида аниқланмагани қизиқ, — деди геологлардан бири.

Тажрибали геолог, тўладан келган қозоқ йигити Эсамбоев бригадирга қараб:

— Сувни камайтиришнинг бирдан бир чораси — уни шланглар орқали чиқаришдир, — деди. — Бу ерда сув запаси унча катта эмас. Ишчиларингизга тайинланг, тоннелни мустаҳкамлаш ишини давом эттиравершсин. Ҳеч қандай ваҳима бўлиши мумкин эмас.

Бригада тоғ тешарлари бу нуқсоннинг олдини олишга отланди. Шомга яқинлашганда сув тинди...

* * *

Мўминжоннинг довруғини эшитиб у билан учрашиш, суҳбат қуриш ниятини кўнглимга тугиб қўйган эдим. Вақт-соати келиб йўлим Норакка тушиб қолди. Мўминжонни суриштирдим. Уни тоннелдан топасиз, — дейишди менга.

...Тим қоронғи тоннел ичи. Тепада, икки четда ипга чизилган маржондек лампочкалар милтиллаб турипти.

Тўрт азамат парма учини харсанглар кўксига санчиб ўяди. Буларнинг қайси бири мен истаб келган Мўминжон-Ўринов эканини тезроқ билишга ошиқиб, ёнимда турган шу тоғтешарлар саркори Володя Остаповга қарадим. У ўз азаматларининг ишини берилиб кузатиб турса-да нигоҳимни фаҳмлади. Ўртада пармалаётган йигитга ишора қилди. Чап томондаги пармачи харсанг ичига ўйиб кирган штикни тортиб олаётган эди, Мўмин унга буюрди.:

— Ҳолиқжон, пастроғидан яна битта тешинг. Портлатамиз. Қани, дўстим тезроқ, — у орқасига қараб кичқирди, — гарбит шнурни тўғриланглар!

Тўрт юз метрча орқага келиб турдик. Ана шунда ҳамроҳим Володя Мўминжонга рўпара қилди:

— Яхшимисиз, ука, келинг, — деди у қўлини дўстона қисиб. Шу пайт бирдан портлаш бўлди. Тошларнинг шарақлагани эшитилди.

— Майли, ишдан сўнг гаплашганимиз маъқул. Ҳозир кўриб турибсиз, — деди Мўминжон. Аммо у билан эртасига кечқурун ўшанда ҳам бир дақиқа учрашдим.

— Укажон, узр, кеча ваъда бериб, келолмаадим. Ўзимам жуда ҳижолат бўлдим. Шу десангиз, бир Аркадий деган ҳамкасб дўстимизнинг оиласи Уралдан келаётган экан. Телеграмма кеп қопти. Аркадий кутишга чиқишини айтиб, ўрнига ишлаб туришимни илтимос қилди. Юзидан ўтолмадим. Кечки сменада ишлаб қолдим. Қайтага уйга бораверсангиз бўларкан-у... — деди Мўминжон акам ҳижолатли оҳангда.

— Хайр, майли. Юринг, энди бирорта чойни майдалаб гаплашамиз, — дея уни чойхонага таклиф қилдим.

— Укажон, хафа бўлмайсиз. Ҳозир майда-чуйда олиб касалхонага кетаётган эдим. Уйдан албатта сиз билан учрашиш ниятида чиққан эдим-у, ишчиларимиздан бири нохуш хабарни айтиб қолди: бригадамиз ишчиси Ефим Шварц тоғни пармалаётганида бошига харсанг тош парчаси кўчиб, тегиб кетибди. Касалхонага олиб кетишибди. Шуни бир бориб кўрай. Саломатлигини билай...

— Хўш, ака, қаердансиз? Норакка қачон келдингиз? — биринчи саволим шу бўлди.

— Андижоннинг Султонобод посёлкасиданман. Бизнинг ерларимиз Душанбага туташган, — дея сўз бошлади у, — Латифжон деган жияним бор. У 1950 йилларда Тошкентда икки йиллик курсни битириб, Душанба депосига ишга келган. 1952 йили армия хизматидан қайтгач, унинг олдига тушдим. Жияним Латифжон, менга қолишимни, бирга ишлашни таклиф қилди. Рози бўлдим. Дастлаб паровозда ўт ёқувчи бўлиб ишладим. Икки йилдан сўнг машинист ёрдамчиси бўлдим.

Борингки, машинист ёрдамчиси бўлиб ишлаш менга маъқул бўлмади. 1958 йили шу Вахш дарёси бўйида қурилган Бош тўғон ГЭСи қурилишига бордим. Сантехник бўлиб ишга кирдим. Ҳозирги Калининобод шаҳридаги барча уйларга водопровод линияси олиб келган бизнинг бригадамиз. 1961 йилга келиб Бош тўғон ГЭСи тўла ишга тушди. Биз учун иш деярли қолмади. Уч киши — мен, тожик йигитлари Камол Ражабов, Камол Хамсариев билан келишиб Норакка йўл олдик. Норакка келиб аввало туннель қазишга киришдик. Дарёни тўсдик.

— Ука, мактабимизга келдим. Менга ижозат. Афсус, дурустроқ суҳбатлаша олмадик. Шаҳримизга яна келарсиз, ахир?

— Ха, ҳали кўп келаман.

У кетди. Мен меҳмонхона томон йўл олдим. Мен бу азамат тоғтешар Андижон ўғлони билан уч марта учрашиб, мириқиб суҳбатлашишга муяссар бўлмаган бўлсам-да, уч учрашувда унинг уч олижаноб хислатини билиб олдим! Меҳнатга ихлоси, ҳамкорлик ва дўстлиги, келажакка умиди!

Ж. ТОШМАТОВ.

Тошкент бунёдкорлари

БРИГАДИР

Муқимий кўчасида И. Калугин бошлиқ бригада аъзолари қураётган 40 квартирали 4 қаватли бинонинг ҳозир иккинчи қавати кўтариляпти. Лекин қад кўтараётган бу бино планда кўрсатилганидан 20 сантиметр кам қилиб тикланаётган экан. Қурувчилар буни сезиб қолишди. Кейин бу тўғрида — 3-трест 30-қурилиш бошқармасидаги раҳбар ўртоқларни хабардор қилишди. Кўп ўтмай бошқармадан одамлар келишиб, бинонинг эни ва бўйини ўлчаб чиқишди. Ҳақиқатан ҳам бино қурилиши планда кўрсатилганидан 20 сантиметр кам эди.

Шу куни кечқурун қурилиш бошқармасида йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишда И. Калугин бино қурилишида хатога йўл қўйганлиги, масъулиятсизлиги учун ишдан бўшатилди. Унинг ўрнига Умарали Усмонов бино қурилишига бошлиқ этиб тайинланди.

Умарали қурилаётган бинони планда кўрсатилганидек қилиб қуришга киришди. Терилган ғиштларни қайта буздирди. Бинонинг ички ҳажмини 20 сантиметрга кенгайтирди. Хона деворларини олиб ташлаб, қайтадан девор қурдирди. Чунки илгари 2 хонали бўлиши керак бўлган уйлар 1 хонали ёки унинг акси бўлиб қолган эди.

— Ҳозир бино қурилиши ниҳоясига етай деб қолди. — деди бригадир У. Усмонов. — Қурилишда С. Лаквененко, В. А. Абдураҳмонов каби қалби олов ёшларимиз кунига 14—15 кубометрга етказиб цемент қоришмасини қурувчиларга тайёрлаб бермоқдалар. Илгарилари бинонинг юқори қаватига ғиштларни поддонларда олиб чиқилар эди. Энди эса поддонлар ўрнида темир корзинкалар қўллаяпмиз. Унинг афзаллиги шундаки, илгари бир поддонга 250—300 дона ғишт кетган бўлса, темир корзинка ишга тушгач, бир йўла 700 дона ғишт қурувчиларга етказиб берилади. Юк кранида бажариладиган ишни З. Юсупова моҳирлик билан бажаради.

Бино қурилишида В. Варнигор, А. Йўлдошев, Н. Нуриддинов, Х. Каттахўжаев ва бошқа кўпгина уста ғишт терувчилар кунига 1800 — 2000 донага етказиб пишиқ ғишт териб, ҳамкасб дўстларига намуна бўлаётирлар. Бригада бўйича кунига 40-45 кубометр ғишт терилмоқда.

Бригадир бироз ўйланиб қолди. Унинг синчков кўзлари бино қаршисида турган қурилиш материалларига тушди. Афтидан ниманидир чамаларди. Шу пайт қаршимизда турган самосвал юк машинасининг шофёри унинг ҳаёлини бўлди.

— Қайси бирини ортайлик, ўртоқ бригадир?

Бригадир гўё ҳамма нарсани унутгандек ўрнидан турди-да, биздан сал наридаги қурилиш материаллари турган ерга кетди.

Машина у ерга етиб улгурмаёқ, кранчи қиз пўлат илмоқларини йирик плиталар устига олиб келди.

— Бригадиримиз аноййи эмас, — дея гапга аралашди бирнеча йиллардан буён Умарали билан бирга ишлаб келаётган дурадгор К. Зоҳидов. — Қурилиш материалларини керагича сарфлайди. Исрофгарчиликни кўрса бормии... Мана шу ортилаётган қурилиш материалларининг ҳаммаси ҳам ана шу биномиздан тежаб қолинган. Уларни кейинги қурадиган объектимизга ташиб кетишмоқда.

Бригада аъзолари шу кунларда Октябрнинг 50 йиллиги номли коллектив деган шарафга эришиш учун курашиб, қурилиш ишларини жадал суръатлар билан олиб бормоқдалар. Ундан ташқари материалларни тежаб-тергаб сарфлашга ҳам катта эътибор беришмоқда. Бинокорлар ҳозиргача 12 тонна цемент, 6 кубометр ёғоч, 15 кубометр қум, тежаб қолдилар.

— Бу бино қурилишидан ҳаммаси бўлиб 7 минг сўмлик ҳар хил қурилиш материаллари тежаб қолишга ҳаракат қилмоқдамиз, — дейди бригада бошлиғи, — бу эса Октябрнинг 50 йиллиги ҳамда доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига муносиб тўёна бўлади.

Р. НОРХЎЖАЕВ.

Революция хиёбонидаги гул кўчат магазини шу кунларда шаҳар аҳолисига кўплаб сифатли мева ниҳолларини сотмоқда. Бу мева ниҳоллари республикамиз ва қардош қўшни республикалар кўчат хўжаликларида етиштирилган.

СУРАТДА: мева ниҳоллари савдоси пайти.

САМАРҚАНД САЁҲАТИ

Бугун 153-қурилиш тресги, 14-қурилиш бошқармасининг қурувчилари иш кунини баракали ва барвақт тамомладилар. Бинокорлар махсус ажратилган машиналарга сафар анжомлари билан жойлашдилар.

Улар бугун туш пайтида Самарқанд шаҳрига йўл олдилар. Пойтахтимиз бунёдкорлари қадимий ва навқирон шаҳарнинг тарихий ёдгорликлари ва бугунги қиёфаси билан танишдилар.

«Таштрансагентство» ташкил этган бу экскурсия бинокорлар учун жуда ҳам мароқли дам олиш саёҳати бўлади.

Бугуннинг ўзидаёқ индустриал техникуми студентлари ҳам Чимён тоғларига саёҳат қилиш учун чиқиб кетишди.

Агентлик шу йилнинг ўзида 50 га яқин ана шундай саёҳатлар ташкил этди. Тошкентлик ишчилар Самарқанд, Бухоро, Хива шаҳарларининг диққатга сазовор жойларида бўлиб, дам олиш кунларини кўнгилдагидек ўтказмоқдалар.

Агентлик диспетчери Л. Полнированинг айтишича, айниқса пойтахтимизда меҳнат қилаётган қардош қурувчилар ана шундай саёҳатларда қатнашиш учун кўплаб мурожаат қилмоқдалар. Март ва апрель ойларида улар учун ўнлаб саёҳатлар ташкил этилади.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 2 бет.
22 МАРТ, 1967 ЙИЛ.

ШИКОЯТГА ҲАҚҚИНГИЗ БОРМИ?

Собир Раҳимов номли кўчада яшовчи болалар доктори Ориф Усмонов, Каблуков кўчасида истиқомат қилувчи Ойша Орипова, Л. Тимофеев, В. Асиловларнинг шикоятларини ўқиб ҳайрон бўлиб қолдик. Улар шаҳар телефон станциясидагиларни ишёқмаслар деб атар, агар улар тезроқ фош қилинмаса, Тошкентда алоқа бутунлай тўхтаб қолиши хавфи туғилаётганлиги тўғрисида ёзишганди. Айбдорларни аниқлаш ниятида енг шимариб ўша ёққа бордик. Бордигу, ўзимиз ҳам уялиб қолдик. Телефон станциясининг вакили билан О. Усмоновнинг квартирасидамиз. Ҳайрият, докторнинг ўзи уйда экан:

— Узр! — деди у қўлини кўксига қўйиб. — сизларга шикоят йўллаган куним кечга томон келишиб, телефонимни тузатиб кетишди. Ўшандан буён бориб шикоятни қайтиб оламан дейману вақт йўқ... Овора қилибман-да, ҳе-ҳе, узр!

Ҳайрон бўлиб, елкамизни қисиб, Каблуков кўчасига жўнадик. Ойша Орипова уй ишлари билан шуғулланувчи аёл экан. Олой бозорига харид қилгани чиқиб кетибди. Қайтгач:

— Бугун келмаганларингда, Москвага ёзмоқчи эдим, — деб гап бошлади у. — аллақайси ташкилот кўчамизга қувур ётқизамиз деб кавлаб кетишганига бир ойдан ошди, ўшандан буён негадир, телефон ҳам ишламай қолди. Ё пулини тўламаяпмизми!

Тўғри, Ойша Орипова телефон пулини аввалдан тўлаб қўйган. Лекин уйидаги телефон ишламай қолишида шаҳар телефон станциясининг мутлақо айби йўқ. Қувурни кавлаган ташкилот уни кўммагунча кабель симларини улашнинг ҳеч иложи йўқ.

— Иложи йўқ эмиша, дангасасизлар! — деб Ойша Орипова баттар шовқин сола бошлади, ҳаммаларингни ишдан олиб, Мирзачўлга жўнатиш керак, қўриқда ишлатиш керак!

Ана шундай шовқинлардан шаҳар телефон станциясида ҳар куни бўлиб туради. Шикоятлар баҳонасида уч кун бу ерда бўлиб, анчагина ўринсиз жанжалларни эшитдик, кўзимиз билан кўрдик. Идора бошлиғи Ҳикмат Ғуломов ғайрати жўшиб турган ишчан йигит. Ақл ёшда эмас, бошда деганларидек, ҳали ёш бўлишига қарамай, анчадан буён катта-кичик раҳбарлик лавозимларида ишлаб келади. Қаерга борса, ўша ерда ишни яхшилаган, одамларни сафарбар қила олган. Аввал Наманган шаҳрида, кейинчалик Сурхондарё область алоқа бошқармасига раҳбарлик қилган, министрликнинг ташаккурини эшитган, мақтов қоғозларини олган. Аммо ана шундай тажрибали йигитни, суткасига 12—13 соатлаб ишлаётган ғайратли ходимни ҳам шикоятчилар баъзан шошириб қўяётганини кўрдик.

Ҳикмат Ғуломовнинг кабинетида бир соатча ўтириб қолдик. Бу фурсатнинг давомида учта телефон тинмай жиринглаб турди. 30—40 кишига муомала қилди у. Бу орада инженерлар кириб рапорт беришяпти, топшириқ олишяпти. Суҳбатлар қисқа, топшириқлар ҳам ҳарбийчасига содда. Бу ерда Мустаев, Ҳидиров, Пак, Екатеринчева сингари инженерлар ҳам елиб-югуриб хизмат қилишяпти, қўл-қўлга тегмайди, аммо ишнинг ўзи ҳам қайнаб турар экан бу ерда. Шаҳар АТСида 120 ходим етишмайди. Уларнинг ишларини ҳам мана шу азаматлар бажаришяпти. Ходимлар етишмаслигига қарамай,

ТЕЛЕФОНЧИЛАР

ўтган йили 12.000 точка қўйилди. Шаҳар телефон станциясини реконструкция қилиш бошланди. Бу ерда кечани-кеча, кундузни-кундуз демай ишлаётган бу ажойиб йигит-қизларнинг ишини кўриб, Ойша Орипованинг «ҳаммалари дангаса» деган гапига ҳеч қўшилгимиз келмади.

АТС ҚИЗЛАРИ

Ха, бу қизлар ҳақида ҳам икки-уч оғиз гапириб ўтмоқчимиз. Флора Шарипова билан Зулайхо Ортиқовани, АТСнинг фахри, ифтихори деб аташаркан. Флора ишга кирганда ёшгина қизча эди. Телефон билан муомала қилишни, телефон техникасини 09 да ишлаб юриб ўрганди. Зулайхо алоқа техникумини битириб бу ерга келган. Мана энди бу ҳар икки қиз старший техник лавозимида ишлаяпти. Биргина АТСнинг ўзида 2,5 мингга яқин прибор бор. Бу қизларнинг ҳар бири 5—6 АТС билан муомала қилишади. 15 мингга яқин приборнинг ишлашини кузатишлари, бузилса тузатиб, техникларга иш боши бўлишлари керак. Ҳей, бу майда қисмлар, бир-биридан нозик, бир-биридан нафис приборлар, уларнинг ҳар бирини ёддан билиш, қайсиси қаерда туришини, бузилса тузатиш йўлларини эсда олиб қолиш осон бўлибдими! Аммо Флора билан Зулайхо ҳаммасини беш қўлдек билиб олишган. Трубкадаги овозга қараб қайси линия қандай ишлаётганини, линиянинг қайси жойида бузилиш бўлганини дарров айтиб беришади. Ўз касбига бўлган катта муҳаббат, техникага бўлган ҳавас бу икки қизга куч-ғайрат бағишлайди. Шунинг учун ҳам улар чарчашни билмайди, шунинг учун ҳам тиним билмай ўрганишади.

Чиндан ҳам бу дугоналар АТСнинг ҳамма икир-чикирларини билиб олишган, ҳар қандай ишни кўнгилдагидек адо этишади. Флора яхши хизматлари, жонкуярлиги, ширин муомаласи билан ҳурмат қозонган. Уч сайловдан буён Куйбишев район Советига депутатликка сайланиб келади. Зулайхо ҳам ғайрати ичига сиғмайдиган, ташкилотчи, бировларга кўмаклашишни жон-дилидан яхши кўрадиган қизлардан. Бу қиз ҳам комсомол комитетида комитет аъзоси, дўстлари, дугоналарига иш боши, маслаҳатчи.

Муваффақиятларингиз бундан ҳам чексиз бўлсин, АТС қизлари!

09 НИНГ СИРЛАРИ

Саккиз соат давомида муттасил ишлаб турадиган, қўли, қулоғи, кўзи, ақли — бутун вужуди саккиз соат давомида тиним билмайдиган касб эгалларини эслай оласизми? Сиз берган саволга 15 секунд давомида хоҳлаганингиздек қилиб, жавоб қайтара оладиган кишини ёки бир йўла 10 мингтагача телефон номерини ёддан айтиб бера оладиган азаматни кўз олдингизга келтира оласизми?

— Ало, менга студия!

— Ало, 15-боғчанинг телефон номерини айтиб юборинг!

— Алло, ... ана шундай чақириқлар, илтимослар бир нафас ҳам тинмайди. Бир сменада 10 киши ишлайди. Ҳар бир кишига икки линиядан қўнғироқ қилинади, икки линиядан илтимослар оқими келиб турадн. Бир сменада ҳар бир телефончи қиз ўртача 4600—4800 кишига муомала қилиши, улар сўраган номерларни айтиб бериши керак. Баъзан қулоқлар қоматга келиб кетади, рўйхат титкилаб қўллар чарчайди, кўзлар тинади: аммо ишлаш керак, сендан жавоб кутяпти, кимдир сендан аниқ, тўлиқ жавоб кутяпти, Тезроқ, тезроқ айтишинг керак. Баъзан ишга тушиш олдидан бу ерда ишлайдиган қизлар бугун «Пахтакор» стадионида ўйин борми, телевизорда қизиқарлироқ томоша кўрсатиладими, бир-бирларидан мана шуни суриштириб қолишади. Негаки, бундай пайтларда икки соат давомида 09 га қўнғироқ камроқ бўлади, нафасни ростлаб олиш палласи бўлади. Картина ёки футбол тамом бўлиши билан яна «Алло, алло»лар тўлқини симлардан оқиб кела бошлайди...

Ана шундай оғир, ана шундай шарафли ишда Раиса Ломовцева, Ала Никитина, Рита Янишпун, Матриона Горбунова сингарилар меҳру муҳаббат билан ишлаб келадилар, ҳар куни минглаб кишиларнинг ишини битириб, раҳматини эшитадилар...

Шикоятлар изидан бориб, шаҳар телефон станциясида ана шуларни ҳам кузатдик. Албатта, синчиклаб текширилганда, талайгина камчиликлар ҳам топса бўларди — иш бор жойда камчилик ҳам бўлади, камчиликсиз ташкилотнинг ўзи йўқ. Аммо кичик бир камчиликни баҳона қилиб катта коллективнинг катта ишларини ерга уриш ҳам одобдан эмас, шундай эмасми, ўртоқ шикоятчилар!

Худойберди ТУХТАБОЕВ.

ҚУВВАТИ ОШМОҚДА

Тошкентдаги 1-консерва заводининг ишлаб чиқариш қуввати кун сайин ошмоқда. Бу ерда сабзавот маҳсулотларини қайта ишлайдиган янги цех қурила бошланди.

Бу цех илгаригисидан анча такомиллашган бўлиб, сабзавот маҳсулотларини қайта ишлашда механизация қўл меҳнатини қисиб чиқаради. Бунинг натижасида корхона қуввати ошиб, бир йилда илгариги 3,5 миллион ўрнига 5—5,5 миллион шартли банка консерва тайёрланадиган бўлади.

ҚУШЛАР — БИЗНИНГ ДЎСТИМИЗ

Ўзбекистон Маориф министрлигига қарашли ёш табиатшунослар республика станциясида ҳамда шаҳар Ҳайвонот боғида шу йил 26 апрелда ўтказиладиган «Қушлар куни»га тайёргарлик ишлари ниҳоясига етиб қолди.

Ёш табиатшунослар станциясида ўқувчиларнинг баҳорги каникули олдидан «Қушлар — бизнинг дўстимиз» деган фотомонтаж, дунёдаги нафис қушлар тасвири туширилган альбомлар ташкил этилади.

Ҳайвонот боғининг ходимлари қизиқарли викториналар ва аттракционлар ўтказиш тадбирларини белгилаб қўйдилар.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

◆ЮГОСЛАВИЯ МЕБЕЛЛАРИ
◆ЧЕТ ЭЛЛИКЛАР СИБИРЬ ҲАҚИДА
◆ҚАДИМГИ ХАЛҚЛАР ИЗЛАРИ
◆ИЛОН ЎРГАТУВЧИЛАР

СИБИРЬ АМЕРИКАЛИК КЎЗИ БИЛАН

Чет элда бизнинг ҳаётимиз ҳақида тобора кўпроқ хабарлар босилмоқда. Айримлар виждонан маълумотлар берса, бошқа бировлар камчиликларни бўрттириб кўрсатишади ва ютуқларимиз тўғрисида индашмайди. Совет воқелиги ҳақида ўқувчиларда нотўғри тасаввур уйғотмоқчи бўлишади, учинчилари эса ярим аср давомида шунчалик ўсишимизнинг сабабини аниқлашга ҳаракат қилади.

Ойлик «Нэшнл Жиогрэфик»нинг март сонида Д. Конгернинг «Си-

«НЕШНЛ ЖИОГРЭФИК»ДАГИ МАҚОЛА

бир» мақоласи босилган. Бу журнал миллий география бошқармасининг нашри бўлиб, Қўшма Штатларда кенг тарқалгандир. Унинг тиражи 5 миллион нусхадан ортиқ. У яхши безатилган. Журналнинг мухбири Дин Конгер яхши фотограф ва кузатувчан журналистдир. У Сибирь бўйлаб қилган сафарида оддий туристлардан кўра кўпроқ нарсаларни кўришга муваффақ бўлди. Бунинг сабаби чет элликлар жуда камдан-кам борадиган совуқ Верхоянск ва бошқа ерларда бўлган. Конгер сибирликларнинг фидокорона меҳнатини, қизиқишларининг хилма-хиллигини, урф-одатлари, оталарининг анъаналарига содиқликларини кўра билди ва тўғри ёзди. У ўз мақоласида бу совуқ ўлка кишиларининг меҳмондўстлигини бир неча бор таъкидлайди. Конгер ёзади: «Агар Братск Сибирнинг келажакка сакраши рамзи бўлса, Россиянинг Урал шарқидаги катта шаҳар Новосибирскни эса келажак ҳақиқатга айланган жой дейиш мумкин.

Новосибирскнинг мўъжизаси шаҳардан 25 милл масофада Обь денгизи деб ном олган сув омбори қирғоғига жойлашгандир. Бу Академия шаҳарчаси бўлиб, шу билан бирга билим шаҳри сифатида маълумдир. У Сибирнинг бошқа бирорта шаҳрига ўхшамайди.

Мен Московских деган ёғоч кесувчидан (мен у билан танишиб олдим) нима учун Сибирга келдингиз, деб сўрадим.

— Мен шу ерда туғилганман,— деб тушунтирди у.

— Эҳтимол, сизга ҳам Сибирь жуда ёқиб қолгандир.

— Мен бу ерда ажойиб кишиларни учратдим,— деб жавоб бердим.

— Бу сизнинг саволингизга яна бир жавоб. Шу сабабли биз Сибирда яшаяпмиз.

Дин Конгер ўз материалида қийинчиликлар ва хатолар тўғрисида ёзади. Лекин мақоланинг умумий мазмуни, хулосаси, жуда яхши фотографияси бугунги Сибирнинг ҳақиқий манзарасини чизиб беради.

(АПН).

КАНАДА. Икки ишқибоз Поль Комт (чапда) ва Арманд Левассер 10 минг километрлик масофага ноодатий саёҳатга отландилар. Улар Лабрадор ярим оролидан Аляскагача бўлган йўлни қишлик моторолларда юз кун ичида босиб ўтишмоқчи.

ТАСС фотохроникаси.

Пойтахтнинг энг асосий майдони «Баб-аль Бахрейн» ўзбек тилида «Бахрейн дарвозаси» деган маънони билдиради. Бу ер Манаманинг амалдорлар жойлашган марказидир. Бу майдонда йирик давлат муассасалари ва савдо банклари жойлашган, (юқоридаги сурат).

* * *

Сук аль Қомис масжиди фақат Бахрейндагина эмас, балки Форс кўрфазидаги энг қадимий ёдгорлик ҳисобланади. Масжид минораларида кўпдан буён сўфининг азон айтгани эшитилмайди. У араб меъморчилигининг энг қадимий ёдгорлиги сифатида сақлаб қолинган.

Р. Моисеев фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

КЎРКАМ, ҚУЛАЙ, ЗАМОНАВИЙ

«Кўркам, қулай замонавий!» — Сараеводаги «Стандарт» мебель фабрикаси коллективининг шиори ана шундай. Бу корхона қачондир италиялик савдогар Буттаценига қарашли бўлган кичик ҳунармандчилик устахонаси ўрнида қад кўтарди. Ҳозир «Стандарт» Югославиянинг энг йирик мебель фабрикаларидан бири ҳисобланади. Унинг маҳсулотлари биргина Югославияда эмас, балки чет элларда, жумладан СССР, Англия, Ғарбий Германия, Венгрияда ҳам кўплаб талаб этилади.

«Стандарт» мустасно эмас. Урушдан кейинги йилларда Югославиянинг эски ва яхши анъанага эга бўлган мебель саноати ўсди, янги техника билан қуроллантирилди. Ўз ишини пухта биладиган ва уни севадиган юқори малакали ишчи кадрлар билан тўлатилди. Ҳозир Югославия Социалистик Федератив Республикасида 200 га яқин мебель фабрикаси бўлиб, уларда жами 60.000 ишчи ва инженер-техник ходим ишламоқда.

Югославияда тайёрланаётган мебеллларнинг ассортименти хилма-хилдир. Бу ерда овқатхона, ётоқхона, ошхона гарнитурлари, канцелярия ва мактаб мебеллари, эгилган ёғочдан ишланган мебеллар, махсус буюртмалар бўйича тайёрланадиган мебеллар ишлаб чиқарилади. Мебель ишлаб чиқаришда Югославияда сероб бўлган ёнғоқ, эман каби қимматбаҳо ёғоч, шунингдек Югославияга махсус импорт қилиб келтириладиган экзотик ёғочлар ишлатилади. 1966 йилда мамлакатда 400.000 мебель гарнитури ва бир миллиондан кўпроқ бошқа ҳар хил мебель маҳсулотлари тайёрланди.

Дунёнинг турли мамлакатларида Югославия мебелига бўлган талабларнинг йил сайин ўсаборши унинг сифатлилигидан далолат бериб турибди. Ҳозир Югославиянинг мебелчи усталарининг маҳсулотлари 15 мамлакатга экспорт қилинмоқда. Югославия мебелини сотиб олаётган йирик харидорлар орасида Совет Иттифоқи ва АҚШ, Англия ва ГФР, Польша ва Франция, Италия ва ГДР бор. Совет ташқи савдо ташкилотлари 1966 йилнинг ўзидагина Югославия Социалистик Федератив Республикасидан 3 миллион долларлик мебель сотиб олди.

Мутахассисларнинг тахминича, бу йил Югославия мебелини экспорт қилиш янада ўсади. Чет эллик харидорларнинг Югославия мебель корхоналарининг маҳсулотлари билан танишиши бунга маълум даражада ёрдам бериши мумкин. Югославия ташқи савдо ташкилотлари шу мақсадда Польша шахтёрларининг маркази бўлган Катовице шаҳрида катта мебель салони очадилар. Бу йил ёзда Москвада очиладиган Югославия Социалистик Федератив Республикаси халқ хўжалиги виставкасида, май ойида Будапештда очиладиган халқаро ярмаркада, Кельн ва Парижда очиладиган халқаро мебель ярмаркаларида Югославия мебеллари муносиб ўрин эгаллайди.

Ю. КОРНИЛОВ.
ТАСС мухбири.
Белград.

ЁШ СОВЕТ РАССОМЛАРИНИНГ АСАРЛАРИ ҲИНДИСТОНДА

ДЕҲЛИ. Жаҳондаги 90 мамлакат ёш рассомларидан олинган 100 мингдан ортиқ расм болалар расмлари халқаро традицион конкурсига қўйилди.

Бу ерда ташкил қилинган махсус виставкага конкурс жюриси танлаб олган энг яхши 1800 расм кўрсатилмоқда. Улар орасида совет болалари чизган 50 га яқин расм, бошқа социалистик мамлакатлардаги болалар чизган расмлар бор. Конкурс ғолибларига 400 мукофот, жумладан, энг яхши расм учун президентнинг олтин медали ва Жавоҳарлаъл Неру номидаги 24 медаль берилади. (ТАСС).

МЕҲНАТКАШЛАР МАНФААТЛАРИГА ЗИД ЛОЙИҲА

БОНН. (ТАСС). Социал-Демократик партия раҳбарлиги ҳукумат маъқуллаб, кўриб чиқиш учун Бундестагга ҳавола қилинган «Фавқулодда конституция» лойиҳасини қўллаб-қувватлади. Қонун лойиҳаси «ташқи ёки ички хавф туғилиб қолганида» демократик ҳуқуқларнинг қолдиқларини тугатиш ва мамлакатни янада милитаризация қилиш учун маъмурларга кенг имкониятлар очиб беради.

Германия Социал-Демократик партиясининг правлениеси «фавқулодда конституция» лойиҳасини 1968 йилнинг баҳоригача парламентдан ўтказиб бўлиш керак, деган фикрни билдиряпти.

Археология ишларининг самараси

Ўтган йили Болгария археологлари кўпгина қимматли кашфиётлар қилдилар. Родоп тоғида ўтказилган текширишлар натижасида бундан 50 минг йил илгариги тош асри даврида чақмоқ тошдан қилинган қуроллар топилди. Нова-Загор шаҳридан шарқи-жанубга томон 3 километр наридаги Дипсиз тепалигини қазиб, илк бронза давридаги маданиятни текшириш вақтида жуда қизиқарли маълумотлар қўлга киритилди. 10 метрдан ошиқроқ қалинликдаги ер қатламидан бир неча кишлоқ қолдиқлари, ёғоч қозиқлардан ва чивиқлардан тўқиб усти сомон аралаштириб лой билан сувалган кўпгина турар жойлар чақмоқ тош, шох ва бронзадан ясалган анчагина меҳнат қуроллари, яхши нақшланган лой идишлар топилди.

Шумен округининг Виница қишлоғидаги тепаликни қазиганда илк бронза даврида қурилган қишлоқдан ташқари Болгарияда биринчи марта ўша даврдаги қабристон топилди. Враца шаҳридаги Могилан тепалигини қазиш ишлари давом эттирилди. Бу ерда 1965 йилда дафн қилиш қолдиқлари, ўтган йили эса бизнинг эрамизгача IV асрнинг биринчи ярмига тааллуқли дафн қолдиқлари ва кўпгина олтин ва кумуш буюмлар топилди.

Старо-Загор шаҳри яқинидаги Читалка деган жойда Фракия қабристонларида топилган археологик топилмалар айниқса катта қийматга эга. Бу ерда ёнига олтин, кумуш ва темирдан ясалган нодир буюмлар қўйилган ғоят бой дафн қолдиқлари чиқиб қолди. Булар I—III асрларда Рим ҳукмронлиги остида бўлган фракияликларнинг турмушини ўрганиш учун муҳим аҳамиятга эгадир.

Разград (ғарбий-шимолий Болгария) ёнидаги Абритус деган қадимги Рим шаҳрини қазиш ишлари дарвоза ва миноралари бўлган қўрғон деворларининг анчагина қисмини очиш имконини берди.

Болгариянинг қадимги пойтахтлари бўлган Плиск, Преслав ва Велико-Тирнов шаҳарларини текшириш археология ишларининг марказий ўрнида бўлди. Бу жойларда қўрғон ва сарой деворларининг янги участкалари топилди.

Д. БОЧАРОВ,
ТАСС мухбири.
София.

ТУНИС. Рақкослар. Аджерпресс — ТАСС фотоси.

ИСПАНИЯ ЗИЁЛИЛАРИНИНГ ТАЛАБЛАРИ

ПАРИЖ. (ТАСС). Испан зиёлиларининг ваколатли группаси сиёсий маҳбуслар ва муҳожирлар учун афв умумий касаба союзлари ва мажлислар ўтказиш эркинлигини ҳурмат қилиш, иш ташлаш ҳуқуқлари берилишини талаб қилди.

«Юманите» газетасининг хабар беришича, зиёлиларнинг бир неча юз вакили министрлар совети раисининг ўринбосари Муньос Грандес номига ёзган хатларида «сўнгги вақтлар Испаниянинг бутун территориясида ривожланиб бораётган катта социал ҳаракатлар мамлакат сиёсий ва иқтисодий тузумини ошиғич равишда қайта қуриш зарурати туғилганлигига янги далил бўла олади», деб кўрсатган.

Биз, дейилади мактубда, зўравонлик, кўча тўқнашувлари, кўплаб қамоққа олишлар, ёппасига ишдан бўшатиш, ўқув юртлари факультетларини ёпиб қўйиш, руҳонийлар ва зиёлилар вакилларига қарши суд ишларини қўзғашга муқаррар олиб келувчи таъқиб этишлар, ишдан оммавий бўшатиш, қимматчиликнинг кўтарилиши, олий таълим соҳасидаги аҳвол каби масалаларни ҳал эта олмайди.

Мактубга ёзувчилардан Д. Ридруехо, А. Састре, режиссёр Х. А. Бардем, рассом М. Агиляр, Мадриддаги атоқли адвокатлар, профессорлардан Х. Арангурен ва М. А. Наварро имзо чекканлар.

Туристик саёҳатлар

КОПЕНГАГЕН (АПН мухбири). Улуғ Октябрь социалистик революцияси 50 йиллиги муносабати билан даниялик туристларнинг Совет Иттифоқи бўйлаб қиладиган саёҳатлари бирмунча кенгайтирилади. «Народний турист» туристик жамиятининг директори Хельге Чьерульодоанинг айтишича, 30 самолёт коллектив саёҳатлар учун олдиндан тахт қилиб қўйилди.

— Аризалар шунчалик кўпки, ҳатто мен аниқ бир рақамни айтолмайман, — дейди у «Лаид ог фольк» газетаси мухбирига. Саёҳатлар бутун йил бўйи давом этади. Фақат Октябрь шодиёнасида қатнашиш учун 150 дан ортиқ киши Москвага боради. Данияликлар Москвадан бошқа Ленинград, Киев, Сочи, Ялта, Тошкент, Бухоро шаҳарларига бориш имконига эга бўладилар. Туристларнинг биринчи катта группаси 22 апрелда Копенгагендан учиб кетади. Улар 1 май байрамида Москва Қизил майдонида бўладилар.

1 апрелда «Народний турист» ўзининг беш йиллигини нишонлайди. Бу юбилей «Социалистик мамлакатларга кўпроқ туристик саёҳатлар бўлсин» шиори остида ўтади. «Народний турист» жамияти Совет Иттифоқидан ташқари ГДР, Венгрия, Польша, Руминия, Чехословакия ва Болгарияга саёҳатлар уюштиради.

МАМЛАКАТЛАР, ОДАМЛАР, ОДАТЛАР

МОРБОЗЛАР

Найнинг майин овози эшитилади. Нимадандир чўчиган филча далага югуриб чиқиб, ўз онаси ҳузурига шошилади. Чангалзор ҳокимларининг хартуми ташвишли кўтарилади. Улар ҳавони ҳидлаб ўз болаларини олдига солиб, йўртиб бошқа томонга кетади. Бундан бир неча дақиқа олдин энг тинч ва осойишта ҳисобланган ер бурчагини тарк этади. Нима бўлди? Ҳайвонот оламидаги энг кучли ва энг ақлли жонивор — филлар нимадан қочишди? Бу саволга Ҳиндистон аҳолиси ва у мамлакатларда бўлган кишилар осонгина жавоб беришади. Иссиқ тош устида кулча бўлиб тропик ўрмонларнинг қуёшида гомансарпа, кобра исинмоқда.

«Гоман-сарпа» — бу сўз Ҳиндистон ярим ороли аҳолисини даҳшатга солади. Одамларгина эмас, ҳатто тропик ҳайвонлари ҳам у туркий совуқ жониворлардан қўрқади!.. Америка медиклари Ассоциациясининг докладига кўра, ҳатто асфальт шаҳарлар мамлакати Америка Қўшма Штатларида ҳам ҳар йили 1500 га яқин одам илонлар қурбони бўлиб, улардан тахминан 20 проценти ўлади. Ўлиш заҳардан кўра қўрқинчдан кўпроқ рўй беради. Бу ҳолда эртадан-кечгача чангалзорларда ялангоёқ юриб, фақатгина белбоғдан бошқа ҳеч нарсага эга бўлмаган кишилар тўғрисида нима дейиш мумкин. Биз ўшалар тўғрисида сўз юритмоқчимиз. Улар илонларни ўзларига ром қилишган.

Ҳиндистоннинг Ҳималай тоғи этакларида бўлган киши албатта бир қўлида кичик сават, иккинчи қўлида узун тайёқча ушлаган қора кишини учратади. Унинг бошида салла. Шунингдек, бўйнида илонни авраш учун олиб юриладиган шарф ёки рўмол бўлади. У кўпгина Шарқ афсоналарида тасвирланган илонларни ром қилувчи машҳур морбоздир.

Илон авровчиларни фақатгина қишлоқ кўчаларида эмас, балки кўпчилик ҳолларда гестхаус деб аталувчи аэропорт ёнидаги меҳмонхоналар, яъни давлат меҳмонхоналари ёнида ҳам учратиш мумкин.

Илон авровчи ўз ёнида одамлар тўпланганини кўриши билан дарҳол чордана қуриб ерга ўтиради-ю, ёнига саватини қўйиб, ичидан йўғон тайёқни чиқаради. Бу — сурнай. Сурнайни лабига қўйиб пуфлайди, пардасини босади. Мунгли оҳанг таралади.

Одатда бу музика асбобини морбозларнинг ўзлари қамиш ёки бамбукдан ясайдилар. Най чақалар ёки морбозлар тили билан айтганда, медаллар билан безатилади. Бу музика тингловчиларга жуда катта таъсир қилади. Тингловчилар «саҳнага» чиқишни кутиб қоронғи сават ичида туришади. Морбозлар ҳам барча дайди касб эгалари сингари ўз касбларини сир сақлаб, одамларга таъсир қилишни яхши кўришади. Уларнинг ўзлари эса музика илонни ром қилиши тўғрисидаги гапларга ўта ишонишади. Фан шуни исботладики, илонлар худди тўнка сингари кар бўлишади. Аммо кобраларда бурун бўшлиғи билан кўз ўртасида инфрақизил нурларни сезадиган орган бор. У ҳатто мингдан бир даража ҳароратдаги иссиқликни ҳам дарҳол сезади. Шу орган воситаси билан илон қоронғиликда ҳам ўз қурбонини топа олади. Баъзи кишилар ўйлаганидек эшитиш йўли билан эмас, балки сезиш воситаси билан илонлар ҳаракат қилади. Морбозлар очиқдан-очиқ ўз фикрларини шундай баён қиладиларки, гўё илон най оҳангига тебранар эмиш.

Қандай бўлишдан қатъий назар, асосий вазифа илонни тебранишга мажбур қилиб, томошабинларнинг фикрини тортиш масаласи амалга оширилган. Кичкина каллали силлиқ ва тирик арқон оғзини катта очиб, айри тили билан хўжасининг эътиборини тортади. Унинг фармонига бош эгиш чангалзор даҳшатининг хўжасига ўйлаган фикрни беради. Ерга майда чақалар, баъзан даста-даста пул ташланади.

Чет эл туристлари кўп бўладиган шаҳарда морбозлар ўзлари билан илоннинг кушандаси кичкинагина мангустани олиб, кобра билан иккаласини уриштиради. Томоша ҳамиша ҳам қон тўкиш билан тугамайди. Чаққон қўллар ҳайвонни ўз вақтида тутиб қолади ва томоша тинчлик билан тугайди. Агар қон тўкиш рўй берса, морбозлар хафа бўлади.

Етарли миқдорда томошабинни тўплаш қийин бўлган аҳоли оз яшайдиган қишлоқларда морбозлар бирбирлари билан бамаслаҳат томоша кўрсатишади. Деҳқонларнинг эътиборини ўзига тортиш учун одатга кўра бир неча кун томоша кўрсатадилар.

Кўпчилик ҳолларда учта морбоз «труппага» бирлашади. Қишлоққа дастлабки келган куни одатда қандайдир байрам, кўпчилик ҳолларда Хануман — маймунлар худоси байрами арафаси бўлиб, улар асосий қатнашчилар иштирокисиз най чалишади.

Иккинчи куни морбозлардан бири олдинга чиқиб, тупроққа танга ташлайди. Атрофига доира чизилади. Рақс бошланиб, морбозлар ўзаро «сеҳрли» сўзлар билан сўзлашиб, тез-тез бирбирларига тупроқ сочишади. Шундай ҳоллар ҳам бўладики, улар то бутунлай ҳолдан тойгунча рақсга тушишади. Морбозлардан бири кутилмаганда ерга йиқилиб, қалтирай бошлайди.

Тупроққа танга ташлаган морбоз Хануман қиёфасига киради. У «най чалиб» ўз шеригини ҳушига келтиради. Музикачи аста-секин қота бошлайди. Лекин ҳарҳолда бор кучини йиғиб, музика чалишда давом этади. Оқибатда унинг оғзида най туриб қолади. Бу томошаларнинг ҳаммаси кулгу билан кузатилади. Айниқса морбозларнинг асосий томошабинлари болалар бундан фахрланишади: фақат ўшалар туфайли деҳқонларнинг ҳамёни очилади.

Ҳиндистонда биринчи бўлиб ким илонларни авраганлиги ҳозир номаълум. Шу нарса маълумки, Ҳиндистонда морбозлар қадимдан мавжуд бўлиб, улар тўғрисида ҳатто қадимий ҳинд эпосида ҳам сўз юритилади. Бундан бирнеча минг йил муқаддам морбозлар ҳеч нарсадан қўрқмайдиган, ҳеч қандай хавфдан тап тортмайдиган энг жасоратли кишилар сифатида танилган. Кўпчилик ҳинд морбозлари Ражистонда туғилган бўлиб, жатлар мазҳабига тааллуқлидир. Аслида улар ўз ватанларини йўқотиб бепоён ҳинд ерига тарқалиб кетишган. Морбозларнинг доимий яшайдиган жойи йўқ. Улар ҳар куни чанг, тупроқ йўлларни босиб томошабинларни топиб, ўз ҳунаридан баҳраманд қилиш учун бир неча километрлаб йўл босишади. Юришга ҳоли қолмаганда, морбоз учинчи класс вагонига чиқиб, унинг тебранишидан роҳатланади. Фақат йўловчилар эмас, ҳатто контролёрлар ҳам морбозларга яқинлашишдан тап тортишади. Бундай хавфли қўшнидан узоқроқ бўлишга ҳаракат қилишади.

Морбозлар илонларни чангалзорлар, тоғлар ёки қоя ёриқларидан тутишади. Улар ҳамиша ўзлари билан кичкинагина айри ёғоч олиб юришади, унинг воситасида илон бошини ерга қадайди. Ниҳоят илон асир олинади. Бу ҳали томошанинг тенг ҳуқуқли қатнашчиси деган гап эмас. Илондан артист тайёрлаш учун бир неча ой вақт кетади. Ҳинд байрамларидан бирида илоннинг соғлиги учун қадаҳ кўтарилади.

Кўпгина морбозлар ҳинд дорихоналарига хомашё тайёрлаш йўли билан тирикчилик қилишади. Улар доришуносларга илон заҳрини сотиб, илон пўстини қуритадилар, талқон қиладилар. Ўлик илонларни пишириб, морбозларнинг айтишига кўра, ундан буқоққа қарши энг яхши «дори» тайёрлайдилар.

Ҳиндистонда морбозлардан ташқари дайди цирклар ҳам бор. Айиқ ва маймунларни ўргатувчилар шу жумлага киради. Мусулмон динидаги ҳиндлар кўпинча маймунларни ўргатишади.

В. ТУРКИН,
тарих фанлари кандидати.

БРАЗИЛИЯДА БОЛАЛАР ФУТБОЛИ

(ЁЗУВЧИ А. КУЛЕШОВ ҲИКОЯ ҚИЛАДИ)

Рио-де-Жанейродаги «Нувомундо» меҳмонхонасининг деразасидан ажиб бир манзара кўзга ташланади. Енгил ҳарир пардадек тутунга ўралган майда ороллар, Гуанобар кўрфазининг зангори сувлари, пляждаги сарвиқомат пальмалар тагида олтиндек ялтировчи қумлар.

Бугун эрталаб бўш вақтим бўлгани учун пляжга бордим, бироз чўмилиб чиққач, қумга чўзилдиму, қўлларимни бошим остига ёстиқ қилганимча, кўзимни юмиб мириқиб дам олдим.

Мудраб қолибман. Бу вақт орасида пляжда яланг оёқ болаларнинг футбол командаси пайдо бўлибди. Кийим-кечаклардан дарвоза ясашди-ю, ўйинни бошлаб юборишди.

Ўйнаш учун шундай жойни танлаганликларига тушунолмадим. Теварак атрофда яхшигина майдончалар бўлишига қарамай, уларга негадир шу ер ёққан эди. Болалар-да, болалар.

Ўйиннинг бошланганига эндигина чорак соат бўлгандики, хуштаклар овози атрофни янгратиб юборди. Ҳисоб очилганди, 16 ўйинчи доимий ҳаракатда эди. Улар бир-бирига тўпни гоҳ узоқдан, гоҳ яқиндан моҳирлик билан узатишар, жон-жаҳдлари билан ўз дарвозаларини ҳимоя қилишар, ҳар бир тўп учун курашишарди.

Мен эса бу ўйин бўлаётган майдоннинг қоқ ўртасида офтобда ҳамон тобланиб ётишимга қарамай, на ўйинчи, на тўп менга келиб, бирор марта урилмади. Менинг чет эллик эканлигимни билиб улар индашмас, ёнгинамдан ҳар югуриб ўтишганда жилмайиб қўйишарди. Ниҳоят, уларга халақит бераётганлигимни тушуниб, ўрнимдан турдим.

Бразилияда мен бир неча пляжда бўлдим. Ҳайратланасан киши. Бу ерда кимларни футбол ўйнаётганини кўрмадим дейсиз. Деярли ҳамма ўйнарди: 10, 8, 6, ҳатто 4 яшар, баъзан эса қиз болалар ҳам берилиб футбол ўйнаётганини кўриб ажабланарди одам. Бу ердагилар иккига икки, баъзида бирга бир ҳам бўлиб футбол ўйнашгани-ўйнашган эди.

Мен оддийгина, бўйи узун ва озғин бир ўсмирнинг орқасидан узоқ кузатиб турдим. У 5—10 минутлаб турган жойидан қимирламасдан бошида тўпни иргитиб турар, чаққон ҳаракат билан тўпни оёғидан яна бошига ошириб олар, дам у, дам бу оёғининг учида тепар, тиззалари билан ўйнаб туриб, яна бошига чиқариб оларди.

Бу мамлакатда тўп билан муолама қилиш тиш чўткаси билан муомала қилишдек талаб қилинади. Ха, ҳақиқатдан ҳам футбол диёри деса бўлади бу мамлакатни.

Пляж командалари мустақил равишда ўз мусобақаларини ўтказиб борадилар. Уларнинг энг оддий «инсcио турнири» деб юритилади. Бу дастлабки мусобақалар дегани бўлиб, ҳар бир учрашув 10 минутдан ўтказилиб, финал эса ярим соат давом этади. Ғолиб командага кубок берилади.

Ҳар бир команда ўйинчилари яланг оёқ бўлса-да, ўзларининг бир хил кийимларида, яъни ўз формаларида ўйнашади. Шанба ва якшанба кунлари пляж мана шундай ранг-баранг майкали болалар билан тўлиб кетади. Ўйинларни баъзи бир корхоналар оталиққа олишади. Масалан, «Граппиет» клуби ана шундайлардан бири ҳисобланади.

Бразилиянинг кўпгина машҳур футбол клубларининг трестлари ўз бўш вақтларини кўпинча пляжда ўтказишади. Улар болаларни кузатиб, уларнинг энг яхшиларини ўз командаларига таклиф этишади.

...Бизнинг мамлакатимизда ҳам кўпинча кўча-кўйларда иккига бўлиниб футбол ўйнаб юрган болаларни учратиш мумкин. Бироқ, мен бирорта болани кўрмадимки, у тўп билан муомала қилиш техникасини эгаллаш учун куйиб-пишиб ҳаракат қилаётган бўлсин. Ўйинчининг техник жиҳатдан моҳирлиги футболнинг энг асосий факторларидан бири-ку, ахир. Тўпни ўзида тутиб тура билиш санъатига ёшликдан ўрганиб бориш керак.

Бразилияда тренерлар футболчиларга йўл-йўриқ кўрсатиб боради. Аммо индивидуал маҳорат ўйин техникасига ҳар бир ўйинчининг ўзи 8—10 ёшиданоқ пляжларда кўникма ҳосил қила боради.

Спорт

ҒОЛИБОНА ОДИМ

„ЁШЛИК» манежида тўрт кун давом этган волейбол мусобақалари тамом бўлди. «А» класс иккинчи группа командалари иттифоқ биринчилиги беллашувларининг учинчи турини пойтахтимизда ўтказдилар. Бу мусобақаларда республикамиз спорт шарафини пойтахтимизнинг «Спартак» командаси ҳимоя қилди.

Мусобақаларда Ўзбекистон волейболчи қизлари терма командаси ҳам зачётдан ташқари иштирок этди. Ҳар бир команда учинчи турда тўрттадан учрашув ўтказди.

Пойтахтимиз волейболчилари учинчи турга етти очко билан келган эдилар. Свердловск шаҳрининг спартакчилари ҳам етти очко билан учинчи тур учрашувларини бошладилар. «Спартак» (Донецк) ва «Буревестник» (Тбилиси) командалари ҳам саккизтадан очкога эга эдилар.

Ашхободнинг СКУ командаси қизлари мусобақанинг биринчи кунида республикамиз ёш волейболчи қизлари билан учрашди. Фақатгина биринчи партияда ғалаба қозонган республикамиз вакиллари қолган партияларда мағлубиятга учрадилар. Шу куни пойтахт спартакчилари Тбилисининг «Буревестник» командаси билан учрашди. 3:1 ҳисобида «Спартак» ғолиб чиқди.

Тошкентнинг «Спартак» командаси қизлари кейинги икки учрашувда 3:0 ҳисобида рақибларини таслим қилдилар. «Спартак» (Донецк) ва «Экран» (Ленинград) командалари ҳамшаҳарларимизнинг ҳужумларига бардош беролмай, ютқазишди.

Қолган учрашувлар қуйидаги натижалар билан тугади.

«Экран» (Ленинград) — (Свердловск) — 1:3, «Спартак» (Донецк) — «Жальгирис» (Вильнюс) — 3:2, Ўзбекистон қизлар терма командаси — «Жальгирис» — 0:3, СКУ — «Экран» — 1:3, «Буревестник» — (Свердловск) — 0:3, «Буревестник» — СКУ — 3:0, (Свердловск) — «Спартак» (Донецк) — 3:1, «Жальгирис» — «Экран» — 3:0, «Спартак» — (Донецк) — СКУ — 3:1, Ўзбекистон қизлар терма командаси — (Свердловск) — 1:3, «Буревестник» — «Жальгирис» — 3:1.

Шундай қилиб, пойтахтимизнинг «Спартак» командаси ҳамма учрашувларда ғалаба қозонди ва республикамиз спорт шинавандаларининг кутганидек, яхши натижаларга эришди.

СССР хоккей терма командаси Вена шаҳрида ўтаётган жаҳон чемпионатида муваффақиятли қатнашмоқда.

СУРАТДА: (чапдан ўнгга) биринчи қаторда — В. Зингер ва В. Коноваленко. Иккинчи қаторда — В. Никулин, А. Альметов, Э. Иванов, В. Александров, В. Викулов ва В. Якушев. Учинчи қаторда — А. Тарасов (тренер) В. Давидов, В. Ярославцев, В. Полупанов, А. Якушев, В. Старшинов, А. Фирсов, А. Чернишев (бош тренер), В. Б. Майоров, А. Рагулин, О. Зайцев, В. Кузькинлар.

В. Шандрин фотоси, ТАСС фотохроникаси.

Чет эл фани ва техникаси янгиликлари

ҚАМИШ СУВ ТОЗАЛАЙДИ

Германия Федератив Республикасининг Қуйи Рейн районидаги лимнелогия (гидрологиянинг бир тури) тажриба станциясида ишловчи бир группа олимлар кундалик турмушда истеъмол этиш мақсадида дарё ва кўл сувини тозалаш усулини ишлаб чиқдилар.

Кимёвий модда ва микроблардан тозалаш учун сувни қамишзордан ўтказилади. Тажрибаларнинг кўрсатишича, агар фенол эритилган сувни қамишзордан ўтказилса, сувдаги фенол миқдори жуда камайиб кетар, қамиш эса моддаларни ўзига олиб, тез ўсар экан. Фенол қамишнинг ўсишига ёрдам беради. Фенолнинг сув таркибида қолган қисми қамиш поялариниг ғовакларидан ўтиб кислородга айланади ва газсимон фенол атмосферага ўтади.

Фильтрлашнинг бу системаси саккиз кунда бир литр сувдан 100 миллиграмм фенол чиқариб ташлаш имконини беради. Бундан ташқари, қамишзор ифлос сувдаги жуда кўп бактерияларни 10 кунда йўқ қилади.

Немис мутахассисларининг фикрича, бу усул сув тозалашдаги мавжуд усулларга қараганда анча самаралидир.

Рейндаги Крефельд шаҳар муниципалитети бу системани қўллай бошлади. Саноатда ишлатилган сув кимёвий жиҳатдан қайта ишлангандан кейин қамиш ўсиб ётган катта ҳовузларга қуйилади. Сув ўсимлик фильтридан ўтказилади ва ичимлик сув ҳовуз тагидан ўтиб қудуқларга тушади. Крефельд шаҳридаги қамишзорда шундай усул билан соатига 400 кубометр сув тозаланмоқда. 70 минг туп қамиш ўтказилган, бундай ҳовузлар ҳозирги кунда Ғарбий Берлинда кўплаб барпо қилинмоқда. Рур ҳавзасида 100 минг туп қамиш ўтқазиладиган йирик сув ҳавзалари барпо қилиш мўлжалланмоқда.

ШИМПАНЗЕ ГАПИРИШГА ЎРГАТИЛМОҚДА

Ўрмонда яшовчи шимпанзе турли ҳис-туйғуни билдирувчи 20 хил овоз чиқаради. Лекин унинг нутқ аппарати бундан кўпроқ овоз чиқара олиш имкониятига эга. Америка Қўшма Штатларидаги Оклахома университети тадқиқотчилари ҳозирги вақтда турли шароитда ўсган шимпанзе оиласи устида уларнинг гапира олиш қобилиятларини аниқлаш мақсадида текшириш олиб бормоқдалар.

Иккита ёш шимпанзе учун махсус шароит яратилган. Улар бошқа шимпанзелардан ажратиб тарбияланади. Тадқиқотчилар бошлиғи доктор Леммон ёши бир-бирига яқин бўлган иккита шимпанзени танлаб олди. Уларнинг отаси битта, онаси бошқа-бошқа. Чунки, эгизак шимпанзелар кам бўлади.

Бу иккита шимпанзе болалар сингари кийинтирилади ва улар каравотда ухлайдилар. Яна уларга овқатланиш, столда қандай ўтириш каби инсонга хос одатлар ўргатилади, маймуннинг бирини гапиришга ўргатилади, иккинчиси эса уни эшитиб туради. Маймун нутқни худди инсон боласидек тинглаб туради, лекин унга махсус таълим берилмайди.

Бундан 20 йил аввал Флорида штатида худди ана шундай тажрибалар ўтказилган эди. Бунда Викки исмли шимпанзе 4 та сўз ўрганган эди.

Шундай программа асосида яна бешта шимпанзе тарбияланмоқда. Лекин уларнинг ёши бироз каттароқ. Буларни гапиришга ўргатилади, лекин улар бошқа маймунлар орасида яшайди.

Гапиришга ўргатилаётган иккита шимпанзе маълум вақт ўтгандан кейин бошқа маймунлар тўдасига қўшиб қўйилади. Бунда инсон тарбияси унга қанчалик таъсир этгани маълум бўлади.

СУВ чучуклайдиган ТАБЛЕТКА

Германия Демократик Республикасининг Бад Кестрица шаҳридаги кимё комбинати денгиз сувини чучуклайдиган таблетка чиқара бошлади. Таблетка денгизда юрганда чучуқ сувга муҳтож бўлган кишиларга жуда қўл келади. Одатда денгиз сувида туз миқдори 3,2 процентга яқин бўлади. Бу таблетка билан денгиз суви таркибидаги туз миқдорини 0,2 процентгача камайтириш мумкин. Бундай сув ичишга бирмунча яроқли. Германия Демократик Республикасида ишланган таблетка Ғарбдаги мамлакатларда кенг тарқалган сув чучуклайдиган «900» таблеткасига қараганда икки марта тез таъсир қилиб, денгиз сувини ярим соатда ичишга яроқли қилади. Сув чучуклайдиган янги таблеткадан ҳар қандай иқлимий шароитларда, ҳатто 66 градус Цельсий иссиқда тропик жойларда ҳам фойдаланиш мумкин.

ҲОДИСА

ҲАЛОКАТНИНГ ОЛДИ ОЛИНДИ

Яқинда Тошкент-Барраж темир йўлининг 1-километрида Салор станциясининг ишчиси В. Фёдорова темир йўл ёқалаб бораётганида синган темир йўл изини кўриб қолади. Тезда воқеадан станция ходими Г. Литвиновни хабардор этади. Шу маҳал Тошкентдан келаётган поезд товушини эшитган Г. Литвинов қизил байроқни олиб состав томон югуради ва поездни тўхтатади.

Темир йўл изи синганлигини кўрган ва поездни ҳалокатдан сақлаб қолган ишчи В. Фёдоровага поездни бошқарувчилар ва Салор станциясининг ходимлари чин кўнгилдан катта раҳматлар айтдилар.

А. ЖУМАНИЁЗОВ.

Тошкентдаги бадиий каштачилик фабрикасининг бадиий ҳаваскорлар тўгараги республикамизнинг талантли ҳаваскорлик коллективларидан бири ҳисобланади. Фабрика ҳаваскорлари бундан бир неча йил муқаддам москваликларни ўз талантлари билан яқиндан таништирган ҳамда республика бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ўртасида Ватанимиз пойтахтига бориб келиш ҳуқуқини олган ҳаваскорлик тўгаракларидан биридир. Ҳозир фабрика ҳаваскорлари Бутуниттифоқ бадиий ҳаваскорлар кўригига тайёрланмоқдалар.

СУРАТДА: бадиий ҳаваскорлик тўгараги раққосалари «Ёшлик» рақсини ижро этаётир.

М. Нуриддинов фотоси.

Китоб мухлиси

Ҳар касбнинг ўз гашти бор дейди халқимиз. Бизда ҳар бир киши ўз касби билан фахрланади ва уни эъзозлайди.

Республика китоб савдоси ходимларининг касби ҳам жуда шарафли, фахрли ва масъулиятлидир. Бу шарафли касбда 19 йилдан бери тинмай меҳнат қилиб кетаётган Шомансур ака Шоазизовни кимлар танимайди, дейсиз. Унинг номини Ўзбекистон китоб савдоси ходимлари ҳурмат билан тилга оладилар.

Шомансур ака Шоазизов республика китоб базасига товаршунос бўлиб ишга кирганига 19 йил бўлди. Меҳнатсеварлиги ўз устида тинмай ишлаши унга шараф келтирди. Базада бир кунда юз минглаб номда минглаб китоблар қабул қилинади ва жойларга жўнатилади.

Республика китоб базаси бир неча йилдан бери йиллик китоб сотиш планини ортиғи билан бажариб келмоқда. Иттифоқимизда доим илғорлар сафидан ўрин олиб, бошқаларга намуна бўлмоқда. База коллективи ўтган йили 12 миллион 820 минг сўмлик китоб сотиб, давлат планини муддатидан илгари адо этди. Планга қўшимча 905 минг сўмлик китоб сотди. Юбилей йилида ҳам самарали меҳнат қилинмоқда. Январь ойида 1 миллион сўм ўрнига 1 миллион 496 минг сўмлик, февраль ойида ҳам 1 миллион сўмликдан ортиқ китоб сотишга муваффақ бўлинди.

— Китоб савдоси ходимлари ҳар томонлама пухта тайёрланган ташкилотчи, пропагандист, кишилар қалбига йўл топа оладиган, китобни севадиган, аввало ўзи китобхон бўлиши керак, — дейди Шомансур ака.

Яқинда партия-ҳукуматимиз ишчан коммунист, моҳир ташкилотчи Шомансур Шоазизовнинг китоб савдосини ривожлантиришдаги кўп йиллик хизматларини тақдирлаб, уни Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотлади.

Н. ЖЎРАБОЕВ,
Б. БАҲОДИРХОНОВ.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

РУМИНИЯ РАҚҚОСАСИ

Кеча Алишер Навоий номли ўзбек давлат Катта театрида «Оққуш кўли» балети намойиш қилинди. Бунда асосий ролларни руминиялик санъаткорлар — Магдалена Попа ва С. Штефанский ижро этди. Томошабинлар қардош социалистик мамлакатдан келган артистларни қизғин кутиб олдилар. Улар ижро этган образлар ўзининг таъсирчанлиги билан санъат муҳлисларини мамнун этди.

Ажойиб рақс устаси Магдалена 6 ёшлигидаёқ Бухарестдаги рақс мактабининг талабаси бўлган эди. Шундан кейин орадан 20 йилдан ортиқ вақт ўтди. Раққоса қатор балетларда тўлақонли образлар яратди. У турли фестивалларда қатнашди. Москвадаги Большой театр, Ленинграддаги Киров номли театр саҳналарида ўз маҳоратини, истеъдодини намойиш қилди.

Бухарест опера ва балет театрининг талантли артисти пойтахтимизда бир неча кун бўлади. Томошабинлар унинг иштирокида эртага «Жизель» балетини кўришлари мумкин.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА...

РАДИО ТЎЛҚИНЛАРИДА

22 МАРТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.10 Болтиқ бўйи республикалари композиторларининг енгил куйлари.
18.30 **«Баҳор»** ансамбли ҳақида музикали эшиттириш.
19.20 Қозоқ куйлари.
20.00 **Мақомлардан парчалар.**
20.45 **«Қурилиш ва график»** деган эшиттириш (ўзбекча).
21.20 **Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.**
22.15 **Эстрада концерти.**
22.40 **«Поэзия кечаси».** Мамарасул Бобоевнинг янги шеърлари (ўзбекча).
23.20 **Ўзбек халқ куйлари.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Д. Шостаковичнинг фортепьяно пьесалари.
19.30 **Қардош халқлар адабиёти.** Салакаури. **«Санъаткорнинг кечаги куни».** Ҳикоя (ўзбекча).
20.10 «ЁШЛИК» радиостанциясининг программаси. Такрорий эшиттириш.
20.50 «Танишинг — Тукум шаҳри». Латвия радиосининг эшиттириши (русча).
21.00 **Тожик халқ куйлари.**
21.30 Иттифоқчи республикалар халқ куйлари.

„ЗАНГОРИ" ЭКРАНДА

22 МАРТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида:

18.00 Телевизион янгиликлар.
18.15 **«Қизил галстук».** Телевизион журнал.
18.55 Ўзбекистон ССР Қизил яримой жамияти XI съезди делегатлари студиямиз меҳмони.
19.15 Муҳаммаджон Мирзаев тароналари.

Рус тилида:

19.55 «ОКТЯБРЬ» программаси. **Кўҳна ва ҳамиша навқирон Самарқанд».**
20.15 Телевизион янгиликлар.
20.25 Эшиттиришлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.30 «Фан—ишлаб чиқаришга». Тележурнал.
21.00 Телевизион янгиликлар.
21.20 «Қаҳрамонлик ҳақида ҳикоялар». Ёзувчи С. Смирнов ҳикояси.
21.50 Бутуниттифоқ санъат ҳаваскорларининг фестивали. «Славия» студентлар хорининг концерти. Куйбишев шаҳридан олиб кўрсатилади.
22.30 Адабий театр. Стендаль. Ёзувчи вафотининг 125 йиллиги олдидан.
23.30 Телевизион янгиликлар.
24.00 Москва эшиттиришларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида:

18.00 «Дик ва унинг мушукчаси». Болалар учун мультфильм.
18.20 **«Эртага баҳор».** Ҳужжатли фильм.
18.40 Телевизион янгиликлар.
18.50 «Жонажон ўлка манзараси».
19.10 «Сенинг ақл ва идрокинг абадий». Илмий-оммабоп фильм.
19.30 Музикали топишмоқ.

Ўзбек тилида:

20.15 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. **«Сенинг тенгдошларинг».**
21.00 Телевизион янгиликлар.
21.10 **Ленин мукофотига номзодлар.** Рассом Ю. Пименев.
21.30 «АЛДАНГАНЛАР». Бадиий фильм.

23 МАРТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида:

17.55 Эшиттиришлар программаси
18.00 «Шаҳзода ва уч табиб ҳақида эртак». Болалар учун кинофильм.
18.10 Телевизион янгиликлар.
18.25 «АЛЬП ҚИССАСИ». Бадиий фильм.
20.00 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:

20.05 Телевизион янгиликлар.
20.20 Телевизион новеллалар театри. **«Сўнгги қувонч».**
20.45 Кино янгиликлари.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

22.00 Интервидение. Хоккей бўйича жаҳон биринчилиги учун. СССР—ГФР. Вена шаҳридан олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида телеянгиликлар.
00.20 Москва эшиттиришларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида:

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Болалар учун концерт.
18.30 Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари конференцияси олдидан. **«Қуёшни қутлаб».** Телекомпозиция.
18.55 Ўқув эшиттиришлари программаси. Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Чизма геометрия.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.45 Мактабгача ва кичик ёшдаги ўқувчилар учун мультфильм.
20.00 Ўқувчилар учун. «Бу ерда революция бўлган». Ленинграддан олиб кўрсатилади.
20.30 «Қишлоқ янгиликлари». Фрунзе шаҳридан олиб кўрсатилади.
21.00 Телевизион янгиликлар.
21.15 Музикали маяк.
21.30 «Олов қалбли кишилар». Жюльен Ляо.

КИНО театрларда

22 МАРТДА

Амакимнинг туши — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кечқурун), «ДРУЖБА» (1-залда тоқ соатларда), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).
Судхўрнинг ўлими — НАВОИЙ номли (кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА» (2-залда жуфт соатларда).
Тепамиздаги осмон — «ЧАПКА», СОБИР РАҲИМОВ номли, «МИР» (кечқурун).
Севиш тақиқланади — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ФЕСТИВАЛЬ» (кечқурун).
Ночорлик — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун), «МОСКВА» (жуфт соатларда).
Уч бақалоқ — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 5 ярим, кеч 7 ярим ва 9-15 минутда).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 23/III да **Аида.**
ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/III **да Оқ кабутар.**
МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/III да **Ўғил уйлантириш,** — 23/III **да Махтумқули.**
СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — **Хоразм ансамблининг концертлари.**
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Катта цирк томошалари. **Ҳиндистон филлари аттракциони.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
30 МАРТДА
Икки бўлимдан иборат
СИМФОНИК ВА ФОРТЕПЬЯНО МУЗИКА КЕЧАСИ

1-бўлим
Д. Шостакович — **Еттинчи симфония.**
2-бўлим
А. Скрябин — **Оркестр билан фортепьяно учун концерт.**
С. Жалил — **Симфоник сюита «Тошкент манзаралари».**

ИЖРОЧИЛАР:
Ўзбек Давлат филармониясининг симфоник оркестри;
Дирижёр — **Зоҳид Ҳақназаров;**
Солистка — РСФСР да хизмат кўрсатган артистка **Татьяна Николаева** (Москва).
Концерт кеч соат 8 да бошланади.
Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида кундуз 12 дан сотилади.

ЎЗБЕКИСТОН ТРАКТОР ЙИҒУВ ЗАВОДИГА
цех энергиячилари вазифасига **инженер** ёки **техниклар,** цехларда ишлаш учун **электр монтёрлари,** подстанция бўйича **навбатчилар, ўровчилар, токарлар, фрезерчилар, шлифовшчиклар, ускуналарни** ремонт қилиш бўйича **слесарлар, йиғувчилар, электромост кранчилари, бўёқчилар, тракторчилар, машинисткалар**

КЕРАК

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланади.
Келес станциясидан, «Паркент бозори», Қорасув, Чилонзор массивининг 3, 6, 12 кварталлари ва Октепадан ишга олиб келиш ва ишдан олиб кетиш учун завод транспортлари қатнайди.
Завод қошида ишчи-ёшлар мактаби, ошхона, кутубхоналар мавжуд.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Уста Ширин кўчаси, 117-уй (10, 14, 43, 56-автобуслар, 7-троллейбуснинг «Трактор йиғув заводи» остановкаси), кадрлар бўлими.

...ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — В3.02-49 дан В3-02.58 гача, редактор ўринбосарлари — В3-29.33, В3-29.09; масъул секретарлар — В3-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — В3-29.42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — коммутатор орқали 7.81; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — В3-29.55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — В3-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — В3.27.57; ахборот бўлими — В3.65-57; эълонлар бўлими — В3.81.42.

22 МАРТ, 1967 ЙИЛ. Р. 04139. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр. № 2862.